VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ TƯ

10.4.2024 (2.3 Giáp Thìn)

Số 44 (4021)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

THẨM TRA LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI), ỦY BAN VĂN HÓA, GIÁO DỤC CỦA QUỐC HỘI:

Đủ điều kiện để trình Quốc hội

[3]

Tại phiên thẩm tra, nhiều ý kiến đánh giá cao Ban soạn thảo đã chuẩn bị công phu, kỹ lưỡng dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi). Trong ảnh: Lễ hội Côn Sơn - Kiếp Bạc Hải Dương

Ảnh: TRẦN HUẤN

HỘI NGHỊ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG 2024:

Hướng đến nền kinh tế xanh

[4]

Bí ẩn đường cổ dẫn vào trung tâm Mỹ Sơn

[5]

NGÀY VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VIỆT NAM NĂM 2024:

Đậm sắc màu văn hóa các dân tộc

[6]

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ hội kiến Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc

[2]

BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Các hoạt động kỷ niệm cần được tổ chức xứng với tầm vóc

[8]

Ba trụ cột chính để phát triển văn hóa đọc

[11]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Quản lý chặt việc bán đồ ăn trước cổng trường

●**ThS PHẠM VĂN CHUNG**

Thời gian qua, liên tiếp xảy ra nhiều vụ học sinh bị ngộ độc thực phẩm do ăn các loại thực phẩm, bánh kẹo ở trước cổng trường như ở Nha Trang (Khánh Hòa), Lâm Đồng... Điều đáng nói là tình trạng này đang diễn ra khá phổ biến và đang có xu hướng gia tăng. Số người bị ngộ độc trong từng vụ việc riêng lẻ cũng nhiều hơn, ngộ độc tập thể cũng tăng lên.

(Xem tiếp trang 2)

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ hội kiến Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc

Theo TTXVN, sáng 9.4, tại Đại lễ đường Nhân dân, thủ đô Bắc Kinh, trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức nước CHND Trung Hoa, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã hội kiến đồng chí Vương Hộ Ninh, Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc.

Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc Vương Hộ Ninh hoan nghênh Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ sang thăm chính thức Trung Quốc lần đầu tiên trên cương vị mới. Hai bên bày tỏ vui mừng trước những tiến triển tích cực trong quan hệ hai Đảng, hai nước thời gian qua; đi sâu trao đổi và đạt nhất trí về các biện pháp tăng cường quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa hai nước trên các lĩnh vực. Hai nhà lãnh đạo nhất trí làm sâu sắc hợp tác giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc, tăng cường trao đổi kinh nghiệm để cùng phát huy tốt nhất, hiệu quả nhất vai trò của mỗi tổ chức trong đời sống chính trị của mỗi nước, nhất là vai trò tham chính, nghị chính, tham mưu chính sách của các nhân sĩ, trí thức, tiếp tục tổ chức Giao lưu hữu nghị lần thứ 3 giữa Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc và giữa 7 địa phương biên giới với Chính hiệp hai tỉnh/khu Quảng Tây và Vân Nam, Trung Quốc.

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ chúc mừng Trung Quốc tổ chức thành công Kỳ họp Lưỡng hội vừa qua. Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ nhấn mạnh Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc có vai trò rất quan trọng trong đời sống chính trị, xã hội của mỗi nước, nhất là trong việc phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, quy tụ, tập hợp các lực lượng xã hội, các nguồn lực trong và ngoài nước để phát triển đất nước... Nhân dịp này, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã trân trọng chuyển lời của Chủ tịch Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến mời Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc Trung Quốc Vương Hộ Ninh sớm thăm Việt Nam. Đồng chí Vương Hộ Ninh đã vui vẻ nhận lời.

P.V (tổng hợp)

Hội nghị lần thứ 17 Ban chấp hành Đảng bộ Bộ VHTTDL

Chiều qua 9.4, Đảng bộ Bộ VHTTDL tổ chức Hội nghị BCH lần thứ 17. Ủy viên Ban Cán sự Đảng, Bí thư Đảng ủy, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông chủ trì Hội nghị. Phát biểu tại Hội nghị, Bí thư Đảng ủy, Thứ trưởng Tạ Quang Đông đánh giá cao những kết quả về công tác xây dựng Đảng quý I.2024, đồng thời nhất trí với phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm Đảng ủy Bộ đặt ra trong phương hướng và nhiệm vụ trọng tâm quý II.2024.

Đồng tình với các ý kiến phát biểu tại Hội nghị, Thứ trưởng tạ Quang Đông nhấn mạnh công tác tổ chức xây dựng Đảng cần tăng cường phối hợp chặt chẽ giữa cấp ủy và chính quyền, tham gia ý kiến, đóng góp tích cực trong công tác tổ chức bộ máy và đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch cán bộ của cơ quan, đơn vị. Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm các quy định, quy trình về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng. Đẩy mạnh nâng cao chất lượng chi bộ theo Nghị quyết số 01-NQ/ĐUK ngày 19.8.2016 trọng tâm là thực hiện nghiêm nguyên tắc sinh hoạt đảng; nêu cao tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên trong việc chấp hành các quy định của Đảng, đặc biệt là đảng viên giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý.

Tập trung nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ; nâng cao chất lượng quán triệt, tuyên truyền các nghị quyết, chỉ thị của Đảng và Nhà nước; tổ chức và thực hiện nghiêm Kế hoạch số 08- KH/ĐUK ngày 18.1.2021 về triển khai năm tăng cường công tác quản lý đảng viên...

ĐÀO ANH

Quản lý... *(Tiếp theo trang 1)*

Các cơ quan chức năng đã vào cuộc kiểm tra, xác minh, xử lý rất nhiều trường hợp các hàng quán vi phạm an toàn thực phẩm dẫn đến ngộ độc, ảnh hưởng đến sức khỏe, tính mạng học sinh.

Tuy nhiên, hiện nay chủ yếu là làm theo từng đợt như đầu năm học, cao điểm tuyên truyền chứ chưa thường xuyên, liên tục. Thậm chí, một số địa phương còn lơ là, buông lỏng trong quản lý vệ sinh an toàn thực phẩm, chỉ khi nào có vụ việc vi phạm, hậu quả đáng tiếc xảy ra và dư luận lên tiếng thì mới vào cuộc xác minh, xử lý. Để phòng ngừa, ngăn chặn triệt để tình trạng vi phạm an toàn thực phẩm, gây ảnh hưởng đến sức khỏe, tính mạng của học sinh, cần triển khai các biện pháp quyết liệt. Theo đó, tăng cường kiểm tra, thanh tra các hàng quán bán các thực phẩm, bánh kẹo, thức ăn nhanh cho học sinh ở trước các cổng trường. Trong đó, chú trọng việc kiểm tra nguồn gốc, xuất xứ của các loại thực phẩm này, thực hiện thường xuyên việc kiểm tra đột xuất, kiểm tra liên ngành để kịp thời phát hiện, xử lý các hàng quán bán thực phẩm, bánh kẹo không đảm bảo chất lượng, vi phạm an toàn thực phẩm. Đối với các trường học nên đầu tư lắp đặt các camera an ninh trước cổng trường để theo dõi, kiểm soát các đối tượng bán hàng rong, bán vãng lai, di động hoặc người lạ xuất hiện tại cổng trường phát kẹo, đồ ăn cho học sinh và khi xảy ra vụ việc thì kịp thời cung cấp cho cơ quan chức năng xác minh, xử lý.

Cạnh đó, cần quy định nghiêm ngặt hơn trong việc lưu giữ mẫu thức ăn, thực phẩm, nhất là các loại đồ ăn, thức uống bán cho học sinh, trẻ nhỏ. Bởi đây là căn cứ quan trọng giúp cho việc tìm ra nguyên nhân, loại độc tố gây nên vụ việc đáng tiếc để phục vụ kịp thời cứu chữa nạn nhân cũng như xử lý, truy cứu trách nhiệm những người có liên quan. Mặt khác, trẻ em còn nhỏ, ngây thơ và chưa phân biệt được loại thức ăn nào ôi thiu, kém chất lượng, có nguy cơ gây ngộ độc nên việc bắt buộc lưu tất cả mẫu thức ăn, nước uống là rất cần thiết, quan trọng. Nhà trường, thầy, cô giáo cần quan tâm, thường xuyên nhắc nhở các em học sinh không được nhận bất cứ quà, kẹo bánh, đồ ăn từ những người lạ mà không có bố mẹ, thầy, cô giáo đi cùng. Trường hợp có nghi ngờ các đối tượng xấu mang theo thực phẩm, đồ chơi nguy hại phải báo ngay thầy, cô giáo để cung cấp cho cơ quan chức năng sớm vào cuộc xác minh xử lý.

Ngoài ra, cần tổ chức các buổi ngoại khóa trang bị kiến thức cơ bản về vệ sinh an toàn thực phẩm cho các em học sinh để ứng phó, phát hiện các loại thực phẩm có nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe, độc hại giúp các em các kỹ năng tự nhận biết, tự bảo vệ trước các hành vi vi phạm. Đồng thời, thường xuyên liên lạc với cơ quan chức năng, chính quyền địa phương trong việc đảm bảo an ninh trật tự, an toàn thực phẩm trước cổng trường, cũng như chủ động thông tin, trao đổi với phụ huynh khi phát hiện học sinh thường xuyên sử dụng các loại thực phẩm có nguy cơ độc hại, nguy hiểm cho sức khỏe.

Các bậc phụ huynh cũng không nên cho con ăn vặt các loại thực phẩm không rõ nguồn gốc hoặc giá rẻ bất ngờ chỉ vài ngàn đồng, bởi các loại này thường kém chất lượng, dễ gây ra ngộ độc hoặc là theo dụng ý của các đối tượng xấu. Theo nhiều chuyên gia, giải pháp tốt nhất là nên nấu ăn sáng cho trẻ em và không nên cho trẻ ăn ở những hàng quán không sạch sẽ, bí bách, thiếu không gian hoặc quá đông đúc vì dễ bị vi khuẩn độc hại tấn công.

Một giải pháp khác là cơ quan chức năng cần vào cuộc xác minh, xử lý nghiêm, triệt để các vụ việc vi phạm, nhất là vụ việc nghiêm trọng như gây chết người, ảnh hưởng đến sức khỏe người dân, học sinh. ■

Khai mạc Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch đất Tổ 2024

Ngày 9.4 (1.3 năm Giáp Thìn), tại Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Hùng, tỉnh Phú Thọ tổ chức lễ khai mạc Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch đất Tổ năm Giáp Thìn 2024. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong dự, trao hoa và cờ lưu niệm cho đại diện các địa phương, đơn vị tham gia các hoạt động VHTTDL.

Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch đất Tổ năm Giáp Thìn 2024 nhằm tôn vinh truyền thống yêu nước, khơi dậy đạo lý "Uống nước nhớ nguồn" và sức mạnh đại đoàn kết dân tộc hướng về nguồn cội, tri ân công đức tổ tiên; bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch trên quê hương đất Tổ. Lễ hội được tổ chức với các hoạt động phần Lễ trang nghiêm, trọng thể, thành kính, văn minh, mang tính cộng đồng; phần Hội vui tươi, lành mạnh, gắn kết chặt chẽ với các sự kiện VHTTDL, thể hiện bản sắc văn hóa độc đáo vùng đất Tổ.

Ông Nguyễn Đắc Thủy, Giám đốc Sở VHTTDL Phú Thọ cho biết, năm nay, các hoạt động phần Hội gắn kết chặt chẽ với các quảng bá, xúc tiến du lịch, trong đó, điểm nhấn là Tuần Văn hóa - Du lịch đất Tổ với nhiều hoạt động văn hóa độc đáo, tạo sức hấp dẫn, thu hút khách du lịch. Qua đó, nhằm giới thiệu, quảng bá rộng rãi tiềm năng, thế mạnh, tài nguyên du lịch ở Phú Thọ… Theo Kế hoạch, Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch đất Tổ năm Giáp Thìn 2024 diễn ra từ ngày 9.4 đến hết ngày 18.4 (tức từ mùng 1.3 đến hết mùng 10.3 Giáp Thìn) tại TP Việt Trì, Khu di tích lịch sử Đền Hùng và các huyện, thị, thành trong tỉnh.

KHẢI HƯNG

Hang Con Moong đáp ứng tiêu chí nổi bật toàn cầu

Đó là nhận định của nhiều chuyên gia, nhà khoa học tại Hội thảo khoa học đánh giá khả năng đề cử và xác định tiêu chí xây dựng hồ sơ di sản, đề cử UNESCO ghi vào danh mục di sản thế giới đối với di tích khảo cổ hang Con Moong, do Sở VHTTDL Thanh Hóa phối hợp với Viện Khảo cổ học và Hội Khảo cổ học Việt Nam tổ chức ngày 8.4.

Hang Con Moong (xã Thành Yên, huyện Thạch Thành, Thanh Hóa) được phát hiện vào năm 1974, khai quật lần đầu năm 1976 và được nhận định là di tích khảo cổ học tiền sử hang động đặc sắc nhất ở Việt Nam và khu vực Đông Nam Á. Năm 2008, hang Con Moong được khảo sát tổng thể, chuẩn bị tư liệu cho việc xây dựng Hồ sơ di sản văn hóa thế giới. Qua nhiều lần khai quật, các nhà khoa học xác nhận con người thời tiền sử đã có mặt ở trong hang từ khoảng 60.000 năm đến 7.000 năm trước Công Nguyên. Đây chính là nơi quần cư liên tục của người Việt cổ, với 3 nền văn hóa Sơn Vi, Hòa Bình và Bắc Sơn đến Đa Bút, là những nền văn hóa tiêu biểu cho Việt Nam nói riêng, Đông Nam Á nói chung.

Kết luận hội thảo, PGS.TS Tống Trung Tín, Chủ tịch Hội Khảo cổ học Việt Nam khẳng định, căn cứ Công ước di sản thế giới năm 1972 và hướng dẫn thực hành Công ước của UNESCO, đối chiếu hồ sơ khoa học di tích quốc gia năm 2007 và hồ sơ khoa học di tích quốc gia đặc biệt năm 2015, hội thảo thống nhất khu di sản hang Con Moong có thể đáp ứng các tiêu chí nổi bật toàn cầu, đó là tiêu chí văn hóa (iii, v), truyền thống cư trú lâu dài (x). Đồng thời nhấn mạnh công tác xây dựng Hồ sơ di sản thế giới là một công việc khó khăn, đòi hỏi sự kiên trì, cần tập trung trí tuệ rất cao của hệ thống chính trị. PGS Tống Trung Tín đề nghị tỉnh Thanh Hóa, thời gian tới cần thành lập Ban Chỉ đạo cấp tỉnh để lãnh đạo, chỉ đạo đơn vị liên quan phối hợp Trung ương triển khai xây dựng hồ sơ Khu di sản hang Con Moong cũng như sớm thực hiện việc xây dựng đề án "Nghiên cứu, xây dựng hồ sơ di tích hang Con Moong trình UNESCO công nhận là di sản thế giới".

NGUYỄN LINH

THẨM TRA LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI), ỦY BAN VHGD CỦA QUỐC HỘI:

Đủ điều kiện để trình Quốc hội

● **THU SÂM; ảnh: TRẦN HUẤN**

Tại phiên họp mở rộng của thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục (VHGD) của Quốc hội thẩm tra sơ bộ dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) vào ngày 8.4, hầu hết các ý kiến đều đánh giá, dự án Luật đã được Bộ VHTTDL chủ trì soạn thảo một cách công phu, nghiêm túc, đủ điều kiện trình Quốc hội xem xét trong kỳ họp tới.

Toàn cảnh phiên họp

Phiên họp có sự tham gia của Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Chủ nhiệm Ủy ban VHGD của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng. Cùng tham dự phiên họp còn có đại diện các Ủy ban của Quốc hội; đại diện các Bộ: Tư pháp, Nội vụ, NN&PTNT, Ngoại giao; Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam; đại diện Văn phòng UNESCO tại Việt Nam…

"Sau khi được giao nhiệm vụ tham mưu đề xuất, sửa đổi Luật Di sản văn hóa, Bộ VHTTDL đã ý thức cao về trách nhiệm của mình. Mặc dù đây là luật chuyên ngành khó, có độ bao quát rộng, liên quan đến nhiều luật khác, nhưng Bộ đã chủ động rà soát, đánh giá tác động; tổ chức các Hội thảo khoa học từ đó tìm ra được những điểm nghẽn để đề xuất sửa đổi Luật.

Việc sửa đổi Luật cũng nhằm kiến tạo hành lang pháp lý để gìn giữ, phát huy các giá trị của di sản trở thành tài sản, dựa trên cơ sở tài nguyên thiên nhiên phong phú để thấy được công sức sáng tạo, nét đẹp văn hóa ngàn đời mà cha ông ta đã dày công gây dựng. Dù đây là dự án Luật khó nhưng không thể không làm, cho tới thời điểm này, Bộ VHTTDL đã hoàn thành hồ sơ dự án Luật. Với tinh thần cầu thị, cơ quan soạn thảo đã lắng nghe và tiếp thu đầy đủ, có chọn lọc các ý kiến đóng góp để hoàn thiện dự án Luật có chất lượng cao nhất để trình Quốc hội trong kỳ họp tới."

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Khắc phục được những hạn chế, bất cập

Trình bày báo cáo thẩm tra dự án Luật, Phó Chủ nhiệm Ủy ban VHGD của Quốc hội Phan Viết Lượng cho biết, Thường trực Ủy ban VHGD tán thành sự cần thiết sửa đổi toàn diện Luật Di sản văn hóa năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2009) và mục tiêu, quan điểm xây dựng dự án Luật tại Tờ trình số 119/TTr-CP ngày 29.3.2024 của Chính phủ.

"Hồ sơ dự án Luật được chuẩn bị công phu, đầy đủ tài liệu và được tiến hành theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Dự thảo Luật kế thừa, sửa đổi nhiều quy định của Luật Di sản văn hóa hiện hành và bổ sung nhiều quy định mới để khắc phục những hạn chế, bất cập về thể chế, chính sách, giải quyết các vấn đề phát sinh trong thực tiễn", ông Lượng nhấn mạnh. Cũng theo ông Lượng, dự thảo Luật cơ bản bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp, tính thống nhất của hệ thống pháp luật, sự tương thích với điều ước quốc tế. Đề nghị tiếp tục rà soát, nghiên cứu để nội luật hóa đầy đủ nguyên tắc, quy định, hướng dẫn của UNESCO về đối tượng, loại hình, tên gọi các loại hình di sản văn hóa; quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của Nhà nước, tổ chức, cộng đồng, cá nhân đối với di sản văn hóa... Đồng thời, rà soát kỹ các quy định của dự thảo Luật liên quan đến các luật khác như: Luật Xây dựng, Luật Nhà ở, Luật Đấu thầu, Luật Đầu tư, Luật Đầu tư công, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư, Luật Quy hoạch, Luật Đa dạng sinh học, Luật Tín ngưỡng, tôn giáo, Luật Hình sự, Bộ luật Dân sự, Luật Thi đua, khen thưởng.

Phó Chủ nhiệm Ủy ban VHGD của Quốc hội cho biết thêm, một số ý kiến đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu thêm các quy định về di sản đô thị, di sản công nghiệp, số hóa di sản, bảo tàng số, bảo tàng ảo…; các cơ chế, chính sách nhằm thúc đẩy chuyển đổi số trong lĩnh vực di sản văn hóa, chuẩn hóa dữ liệu di sản văn hóa trong kho dữ liệu số quốc gia; kết nối, liên thông, chia sẻ thông tin, dữ liệu với các lĩnh vực bảo tàng, thư viện; xây dựng danh sách ưu tiên các di sản cần số hóa, danh sách các bảo tàng cần ưu tiên đầu tư; vấn đề bản quyền trong việc số hóa dữ liệu về di sản văn hóa. Đồng thời, nghiên cứu bổ sung Ngày Di sản văn hóa Việt Nam vào dự thảo Luật nhằm giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm bảo vệ di sản văn hóa Việt Nam trong toàn dân…

Để Luật Di sản văn hóa "đứng yên" là không phù hợp

Tại buổi làm việc, hầu hết các ý kiến đều đánh giá cao Ban soạn thảo dự án Luật đã chuẩn bị kỹ lưỡng, công phu, dự án Luật đã đủ điều kiện để trình Quốc hội xem xét trong kỳ họp tới.

Theo đại biểu Nguyễn Hải Nam, Ủy viên Thường trực Ủy ban Kinh tế của Quốc hội, đất nước ta có nhiều di sản văn hóa cần được bảo tồn, phát huy. Việc chúng ta trân trọng giá trị di sản văn hóa chính là trân trọng lịch sử, trân trọng những gì mà cha ông ta đã dày công gây dựng. Đây cũng là điều trăn trở bấy lâu nay của Đảng, Nhà nước ta. Chính vì vậy căn cứ vào tình hình thực tiễn, việc sửa đổi Luật này là cần thiết để gìn giữ, phát huy giá trị của di sản, biến chúng trở thành tài sản, đóng góp vào sự phát triển của kinh tế, xã hội nói chung. "Tôi đánh giá cao Ban soạn thảo đã chuẩn bị dự án Luật chi tiết, công phu và đầy đủ. Luật hiện hành ban hành được 23 năm, đã quá cũ, nhiều quy định không còn phù hợp với thực tiễn vì vậy cần phải sửa đổi, bổ sung. Đây cũng là luật liên quan đến nhiều luật khác như Luật Đầu tư công, Luật Đất đai… Các luật khác cũng sửa đổi, bổ sung, đã thay đổi mà mình lại đứng yên một chỗ là không phù hợp. Tôi thấy một số nơi, việc trùng tu, tôn tạo di tích vẫn chưa làm theo đúng các quy định nên xảy ra tình trạng "khoác áo mới" làm mất giá trị của di tích hàng trăm năm tuổi. Vì thế, việc sửa đổi Luật cũng sẽ giúp nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi để chúng ta gìn giữ, phát huy các báu vật của cha ông được tốt hơn", đại biểu Nam nói.

Tán thành với trình bày của Bộ trưởng Bộ VHTTDL về sự cần thiết cũng như một số nội dung của dự thảo Luật, đại biểu Lê Minh Nam, Ủy viên Thường trực Ủy ban Tài chính, Ngân sách của Quốc hội cho rằng, dự thảo Luật đã được chuẩn bị kỹ lưỡng trên tinh thần chủ động "từ sớm, từ xa" như Chủ tịch Quốc hội đã yêu cầu. Đồng tình với dự thảo Luật, ông Đinh Công Sỹ, Phó Chủ nhiệm Ủy ban VHGD của Quốc hội nhấn mạnh, dự án Luật cần quan tâm thêm về chính sách khuyến khích phát triển bảo tàng tư nhân. Theo ông, đây là vấn đề nhận được sự quan tâm của rất nhiều người. Vì thế dự thảo Luật cần có chính sách thông thoáng, khuyến khích, đầu tư bảo tàng ngoài công lập.

Phát biểu kết luận tại phiên họp, Chủ nhiệm Ủy ban VHGD của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cho rằng, hồ sơ dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã được chuẩn bị công phu, từ rất sớm, đủ chất lượng để có thể báo cáo trình Quốc hội. Để đảm bảo tính chặt chẽ, Chủ nhiệm Ủy ban VHGD Nguyễn Đắc Vinh đề nghị cơ quan soạn thảo cần tiếp tục tiếp thu các ý kiến để hoàn thiện; đặc biệt rà soát thật kỹ nội dung về 3 nhóm chính sách lớn. Bên cạnh đó, nghiên cứu, rà soát thêm các nội dung đầu tư theo hình thức đối tác công tư (PPP); nguồn nhân lực về tài chính; sở lữu của một số di tích giao tư nhân quản lý…

Nhấn mạnh dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) là một dự án Luật lớn, liên quan đến nhiều các luật khác, Chủ nhiệm Ủy ban VHGD Nguyễn Đắc Vinh lưu ý, cơ quan soạn thảo trong quá trình hoàn thiện dự án Luật, cần đối chiếu, rà soát thật kỹ các nội dung có liên quan để tránh chồng chéo, mâu thuẫn giữa các quy định, đảm bảo tính thống nhất của hệ thống pháp luật. ■

HỘI NGHỊ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG 2024:

Hướng đến **nền kinh tế xanh**

● **Bài, ảnh: HỒNG HẠNH**

Chiều qua 9.4, tại TP.HCM, tạp chí *Forbes* (ấn phẩm của *Văn Hóa*) tổ chức Hội nghị phát triển 2024 với chủ đề "Nền kinh tế mới" nhằm xây dựng không gian thảo luận cởi mở và tìm hướng đi trong xu thế phát triển bền vững của cộng đồng doanh nghiệp.

Hội nghị quy tụ nhiều chuyên gia, nhà lãnh đạo các doanh nghiệp đang dẫn dắt thị trường.

Tại Hội nghị lần thứ 28 của Liên Hợp Quốc về biến đổi khí hậu (COP28) tổ chức cuối năm 2023, các quốc gia tham dự đã đạt được thỏa thuận lịch sử chuẩn bị kết thúc kỷ nguyên sử dụng nhiên liệu hóa thạch. Theo lộ trình, các nền kinh tế bắt đầu khởi động giai đoạn chuyển đổi công bằng sang các loại năng lượng mới thân thiện với môi trường. Nỗ lực toàn cầu này hướng tới mục tiêu kiềm chế sự nóng lên của trái đất dưới 1,5 độ C, gây biến đổi khí hậu và thảm họa môi trường không thể đảo ngược.

Theo đó, 2023 là năm nóng nhất trong 125.000 năm qua trên trái đất, với tác nhân gây nóng kỷ lục là các hiện tượng thời tiết cực đoan từ khí thải nhà kính xuất phát từ hoạt động quá trình sản xuất, kinh doanh sử dụng các sản phẩm công nghiệp hoặc dịch vụ của con người. Ở Việt Nam, tại các đô thị lớn cũng có thể cảm nhận rõ rệt môi trường sống, làm việc bị ảnh hưởng nặng nề về môi trường, nhất là khi nhiều địa phương đã và đang chịu nhiều thảm họa từ thiên tai, lụt lội, sạt lở… Theo World Bank, nếu không có các biện pháp thích ứng và giảm thiểu phù hợp, ước tính biến đổi khí hậu sẽ khiến Việt Nam thiệt hại khoảng 12%-14,5% GDP mỗi năm từ năm 2050, con số này tăng gấp ba lần so với năm 2020 là 3,2% GDP (khoảng 10 tỉ USD).

Để có cái nhìn tổng quan về nền kinh tế carbon thấp, lợi ích và xu hướng tái cấu trúc chuyển đổi hiện nay hướng tới phát triển bền vững, diễn giả Shantanu Chakraborty, Giám đốc Quốc gia tại Việt Nam, Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) đã trình bày bài tham luận "Nền kinh tế carbon thấp". Theo ông Shantanu Chakraborty, Việt Nam dễ bị tổn thương trước những thách thức của biến đổi khí hậu để tăng trưởng bền vững. Đặc biệt, thách thức kép đối với nước ta khi đạt được tăng trưởng kinh tế cao cùng với lượng phát thải carbon thấp hơn, cũng như cam kết của Chính phủ về Net-Zero 2050, vậy thì Việt Nam cần làm gì để chuyển đổi sang nền kinh tế carbon thấp? "Trước tiên, phải tạo khung chính sách quốc gia vững chắc về nền kinh tế xanh. Tiếp đến là thúc đẩy các hoạt động nông nghiệp bền vững, thực hiện chiến lược quản lý rừng hiệu quả. Ưu tiên đầu tư vào các nguồn năng lượng tái tạo, cơ sở hạ tầng xanh và các ngành công nghiệp khử carbon. Tham gia hợp tác quốc tế và hợp tác công tư. Và cuối cùng, nguồn tài chính cần có là 368 tỉ USD đến năm 2040, tương đương 68% GDP hằng năm", diễn giả Shantanu Chakraborty đưa ra đề xuất.

Theo đó, Chính phủ các nước, trong đó có Việt Nam, đang thực hiện mục tiêu Net-Zero vào năm 2050 nhằm giảm phát thải khí nhà kính, ngăn sự nóng lên toàn cầu dẫn tới các thảm họa biến đổi khí hậu. Vì thế, để hiểu hơn về cách thức giảm dấu chân carbon trong hoạt động kinh doanh, trong phiên thảo luận với chủ đề "Giảm dấu chân Carbon", lãnh đạo các doanh nghiệp hàng đầu đã có những chia sẻ về việc chuyển dịch sang sản xuất xanh nhằm đáp ứng yêu cầu của các hiệp định thương mại thế hệ mới, cũng như chia sẻ góc nhìn về cơ chế điều chỉnh carbon xuyên biên giới CBAM và cơ hội thách thức cho các doanh nghiệp Việt Nam khi tham gia thị trường carbon. Nói đến câu chuyện của doanh nghiệp, ông Trần Như Tùng, Chủ tịch Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại Thành Công cho biết, dù chi phí cho việc xử lý chất thải môi trường rất cao, tuy nhiên doanh nghiệp vẫn nỗ lực cố gắng hết mình để giảm cũng như hạn chế thấp nhất lượng thải ra môi trường.

Các diễn giả trong phiên thảo luận với chủ đề *Giảm dấu chân Carbon*

Ông Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* tặng quà lưu niệm cho diễn giả Shantanu Chakraborty

"Từ xưa, các nhà máy về ngành dệt may thường sẽ đốt bằng than đá, nhưng than đá thải ra môi trường lượng carbon rất lớn. Vì thế, với doanh nghiệp của tôi, thay vì dùng than đá sẽ pha trộn với chất liệu sinh phối như trấu. Mỗi ngày một giảm, chúng tôi đã làm những gì cho môi trường tốt nhất có thể", ông Tùng chia sẻ về kinh nghiệm của doanh nghiệp mình. Điển hình tại Việt Nam, Đồng bằng sông Cửu Long là vùng trọng điểm kinh tế khi chiếm 19% dân số, tạo ra khoảng 15% GDP, đóng góp trên 50% sản lượng lúa, 65% sản lượng nuôi trồng thủy sản và 70% sản lượng trái cây của cả nước. Tuy nhiên, đây cũng là khu vực chịu tác động mạnh nhất về biến đổi khí hậu, điều này đã đe dọa sinh kế của hơn 20 triệu người, ảnh hưởng đến sự phát triển của một trong các khu vực quan trọng và chiến lược của Việt Nam. Chính vì thế, bài trình bày "Đồng bằng sông Cửu Long và biến đổi khí hậu" của ông Christopher Howe, Giám đốc Sáng kiến Đồng bằng châu Á Kiên Cường và Giám đốc Cảnh quan Đồng bằng sông Cửu Long của WWF, đã giúp các doanh nghiệp có cái nhìn toàn cảnh biến đổi khí hậu ảnh hưởng tới kinh tế vùng này, đặc biệt là đưa ra những giải pháp tháo gỡ và duy trì phát triển bền vững.

Cũng tại Hội nghị phát triển bền vững 2024, phiên thảo luận "Chung tay hành động" để trao đổi về các giải pháp thực hành trong kinh doanh nhằm bảo vệ môi trường đã diễn ra rất sôi nổi. Theo các chuyên gia, hành động cụ thể mà các doanh nghiệp cần phải làm ngay từ bây giờ đó là, chuyển đổi năng lượng, sử dụng các vật liệu thân thiện, hạn chế phát thải khí gây hiệu ứng nhà kính, thực thi giải pháp nền kinh tế tuần hoàn, tận dụng nguyên phế liệu, giảm phát rác thải ra môi trường…■

Tăng cường tuyên truyền về an toàn thực phẩm và phòng chống lao

Ban chỉ đạo Dân số, AIDS và các vấn đề xã hội (Bộ VHTTDL) vừa có văn bản gửi các cơ quan, đơn vị thuộc, trực thuộc Bộ về việc lồng ghép tuyên truyền về an toàn thực phẩm phù hợp với chức năng, nhiệm vụ được giao và kế hoạch công tác năm 2024; Tổ chức và triển khai lồng ghép tuyên truyền, giáo dục kiến thức về an toàn thực phẩm trong các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể dục thể thao, du lịch với nội dung phù hợp.

Phát động phong trào toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động tham gia các hoạt động thiết thực hưởng ứng "Tháng hành động vì an toàn thực phẩm" năm 2024 từ ngày 15.4 đến ngày 15.5 với chủ đề "Tiếp tục bảo đảm an ninh, an toàn thực phẩm trong tình hình mới". Các đơn vị gồm Báo *Văn Hóa*, Trung tâm Công nghệ thông tin, Báo *Điện tử Tổ quốc*, Tạp chí *Văn hóa nghệ thuật* và các cơ quan báo chí trực thuộc Bộ mở các chuyên trang, chuyên mục phổ biến, giáo dục kiến thức về an toàn thực phẩm, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về an toàn thực phẩm. Chuyển tải thông tin về các hoạt động quản lý an toàn thực phẩm; Biểu dương các tập thể và cá nhân có thành tích trong công tác đảm bảo chất lượng an toàn thực phẩm…

Công đoàn Bộ chỉ đạo, hướng dẫn Công đoàn cơ sở hưởng ứng "Tháng hành động vì an toàn thực phẩm" năm 2024. Các cơ quan, đơn vị trực thuộc báo cáo kết quả thực hiện trước ngày 20.5. Về triển khai Công điện của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác phòng, chống bệnh lao, Ban chỉ đạo Dân số, AIDS và các vấn đề xã hội (Bộ VHTTDL) yêu cầu các cơ quan, đơn vị thuộc, trực thuộc Bộ tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện hiệu quả Chiến lược quốc gia phòng, chống bệnh lao đến năm 2020 và tầm nhìn 2030. Lồng ghép nội dung tuyên truyền về phòng, chống bệnh lao trong các hoạt động văn hóa, gia đình, thể dục, thể thao và du lịch phù hợp với chức năng, nhiệm vụ được giao và kế hoạch công tác năm 2024.

Báo *Văn Hóa*, Trung tâm Công nghệ thông tin, Báo *Điện tử Tổ quốc*, Tạp chí *Văn hóa nghệ thuật* và các cơ quan báo chí trực thuộc Bộ có bài viết tuyên truyền phù hợp về gánh nặng bệnh lao và công tác phòng, chống bệnh lao, gánh nặng do bệnh lao gây ra cho người bệnh, gia đình, cộng đồng và xã hội; bệnh lao là bệnh chữa khỏi được… Các cơ quan, đơn vị trực thuộc báo cáo kết quả thực hiện trước ngày 11.12.2024.

Q.HOA

Bí ẩn **đường cổ** dẫn vào **trung tâm Mỹ Sơn**

● **Bài, ảnh: THU HOÀI**

Từ những vết tích phát lộ trong quá trình thăm dò, khai quật, có thể khẳng định đã xuất hiện một đường dẫn bắt đầu từ tháp K đi vào khu trung tâm Thánh địa Mỹ Sơn ở thế kỷ XII. Đây là lần đầu tiên giới nghiên cứu khảo cổ, lịch sử trong nước và quốc tế được biết đến.

Ban quản lý Di sản văn hóa Mỹ Sơn (BQL Mỹ Sơn) vừa phối hợp với Viện Khảo cổ học tổ chức báo cáo kết quả thăm dò, khai quật khảo cổ học phế tích kiến trúc đường dẫn ở phía Đông tháp K - Mỹ Sơn, huyện Duy Xuyên (Quảng Nam). Đây là đợt thăm dò, khai quật khảo cổ học khu vực thực hiện từ đầu tháng 3.2024 đến nay theo quyết định số 3567 của Bộ VHTTDL.

Hình hài con đường thần đạo

Như *Văn Hóa* đã đưa tin, đợt khai quật khảo cổ này được tiếp tục dựa trên kết quả khai quật thăm dò diện tích 20m² tại khu vực quanh tháp K do BQL Mỹ Sơn phối hợp với Viện Khảo cổ học thực hiện, TS Nguyễn Ngọc Quý chủ trì tiến hành trước đó, tháng 6.2023.

Đợt khảo cổ lần này đã mở tổng diện tích 200m² khai quật, được thiết kế thành 2 hố liền kề hướng Đông - Tây, mỗi hố có diện tích 100m², hướng hố Bắc lệch Tây 450. Tổng diện tích con đường đã được làm rõ tính từ chân tháp K dài 52,5m (bao gồm đoạn mới được khai quật và đoạn đã được nhóm chuyên gia Ấn Độ làm rõ giai đoạn 2017-2018). Theo Viện Khảo cổ học, thời gian qua các nhà khảo cổ đã tiến hành thăm dò, khai quật khảo cổ 220m² tại khu vực phía Đông tháp K - Mỹ Sơn để làm rõ một đoạn kiến trúc đường dẫn từ tháp K vào trung tâm Thánh địa Mỹ Sơn. Về di tích, các hố khai quật đã làm xuất lộ rõ cấu trúc của một đoạn kiến trúc đường dẫn phía đông tháp K. Cấu trúc cắt ngang con đường rộng phủ bì 9m gồm lòng đường và hai bức tường xếp gạch bo hai bên. Con đường dẫn từ phía Đông tháp K hướng vào các khu tháp E - F ở sâu bên trong thung lũng Mỹ Sơn.

Tường bao được xây dựng bằng cách xây, xếp gạch thành hàng đôi ở hai bên, giữa nhồi thêm gạch vỡ. Tường có móng dưới to sau đó xây thu dần lên mặt trên với chiều rộng mặt trên khoảng 0,46m. Căn cứ vào lượng gạch bị đổ trong các hố thăm dò, khai quật có thể nhận định bức tường này không xây cao mà chỉ như một bức tường phân chia giới hạn không gian phía trong và phía ngoài con đường trong cùng một không gian thiêng của di tích. Di vật phát hiện từ đợt khai quật không nhiều nhưng qua một số hiện vật gốm men và đất nung có thể thấy chúng nằm trong khoảng niên đại từ thế kỷ X đến thế kỷ XII trong trật tự địa tầng ổn định. Những di vật trên tiếp tục củng cố cho nhận định kiến trúc đường dẫn có niên đại thế kỷ XII, tương đương với niên đại tháp K.

Theo TS Nguyễn Ngọc Quý, kết quả thăm dò, khai quật đợt này khẳng định có một con đường dẫn bắt đầu từ tháp K đi vào khu trung tâm Thánh địa Mỹ Sơn ở thế kỷ XII, lần đầu tiên giới nghiên cứu khảo cổ, lịch sử trong nước và quốc tế được biết đến. Con đường này kéo dài một khoảng không gian trên 500m khởi đầu từ tháp K hướng đến khu vực sân trước khu tháp F. Hiện tại, qua kết quả thăm dò, khai quật trong hai năm 2023-2024 đã có thể xác định chắc chắn cấu trúc của con đường từ tháp K đến khu suối cạn ở về phía Đông, cách tháp K khoảng 150m. Được biết, trong đợt khai quật tháng 6.2023 đã phát hiện hai đoạn của các tường bao kéo dài từ tháp K về phía Đông tạo thành con đường hướng vào các khu tháp E - F. Những tư liệu thu được giúp đoàn khai quật xác định kiến trúc đường dẫn vào Thánh địa Mỹ Sơn là phát hiện mới về những vết tích của công trình kiến trúc chưa từng được biết đến ở Mỹ Sơn trong lịch sử tồn tại. Con đường đó khác hẳn với hướng đi được thiết kế để đón du khách đến tham quan Mỹ Sơn hiện tại.

Các nhà khảo cổ đã phát hiện đường cổ tại di sản Mỹ Sơn

Hội thảo đầu bờ đánh giá sơ bộ về dấu tích kiến trúc đường cổ

Sau kết quả thăm dò năm 2023, nhóm nghiên cứu đã xác định con đường này có nhiều chức năng là Thần đạo, đường đi của các vị thần Ấn Độ giáo; là con đường Hoàng gia, con đường dành cho các vị vua chúa và Tăng lữ Chămpa đi vào Thánh địa Mỹ Sơn cúng tế các vị thần của họ. Với kết quả nghiên cứu cập nhật trong đợt công tác này, có thể khẳng định đây là con đường thiêng, con đường dẫn Thần linh, Vua chúa và Tăng lữ Bà la môn giáo đi vào không gian thiêng Thánh địa Mỹ Sơn.

Tiếp tục làm rõ diện mạo con đường thiêng

Ông Nguyễn Công Khiết, Phó Giám đốc phụ trách BQL Mỹ Sơn cho biết, sau khi Bộ VHTTDL cho phép BQL phối hợp với Viện Khảo cổ tiến hành khai quật khảo cổ, BQL luôn chủ động trong vấn đề khai quật. Khi phát hiện những hiện vật, di vật xung quanh khu vực tháp K thì tiến hành giải pháp quản lý, bảo vệ, bảo tồn; những hiện vật có nguy cơ bị thất lạc, bị cuốn trôi trong mùa mưa bão sẽ được BQL đưa về kho để bảo quản với tinh thần luôn luôn bảo tồn nguyên trạng các yếu tố gốc tại khu vực tháp K.

Sau đợt khai quật này, BQL Mỹ Sơn tập trung vào vấn đề bảo vệ, bảo tồn theo nguyên tắc bảo tồn yếu tố gốc. Sau khi đảm bảo việc bảo tồn tốt nhất rồi thì mới bàn đến giải pháp phát huy để thu hút khách tham quan. Nếu được phát huy thì đây sẽ là sản phẩm khảo cổ học rất lý thú, cung cấp thông tin khai quật khảo cổ học này cũng như quá trình khai quật toàn bộ đường dẫn thiêng vào khu thánh địa Mỹ Sơn cho du khách. Theo ông Khiết, kết quả thăm dò, khai quật khảo cổ ở khu vực quanh tháp K đã làm phát lộ những vết tích của những công trình kiến trúc chưa từng được biết đến ở Mỹ Sơn trong lịch sử tồn tại của di tích từ trước đến nay. Việc nghiên cứu khảo cổ về hệ thống phế tích kiến trúc đường đi ở khu vực quanh tháp K nhằm làm hiện rõ con đường thiêng dẫn vào Thánh địa Mỹ Sơn của người Chăm xưa là một việc làm rất cần thiết. Hoàn thành công việc sẽ đóng góp thêm những tư liệu mới góp phần nhận thức toàn diện hơn về không gian văn hóa, lịch sử, kiến trúc Mỹ Sơn. Kết quả nghiên cứu sẽ góp phần giúp BQL Mỹ Sơn phát huy tốt hơn giá trị lịch sử văn hóa di tích; tổ chức đưa đón du khách theo đúng con đường di sản người Chăm đã để lại, giúp du khách có cái nhìn rõ ràng hơn về Thánh địa Mỹ Sơn và văn hóa Chămpa trong lịch sử.

> *Kết quả thăm dò, khai quật đợt này khẳng định có một con đường dẫn bắt đầu từ tháp K đi vào khu trung tâm Thánh địa Mỹ Sơn ở thế kỷ XII, lần đầu tiên giới nghiên cứu khảo cổ, lịch sử trong nước và quốc tế được biết đến. Con đường này kéo dài trên một khoảng không gian hơn 500m khởi đầu từ tháp K hướng đến khu vực sân trước khu tháp F.*
>
> **(TS NGUYỄN NGỌC QUÝ)**

Từ kết quả nghiên cứu trong hai đợt khảo sát năm 2023, 2024, một số vấn đề khoa học cũng được đặt ra cần được tiếp tục giải quyết, trong đó có 3 vấn đề trọng tâm: Thứ nhất, cần làm rõ quy mô, cấu trúc và diện mạo của toàn bộ con đường trong bối cảnh tổng thể khu di tích Mỹ Sơn. Thứ hai, liên quan đến tháp K và đường dẫn vào khu trung tâm Mỹ Sơn là một khu phế tích kiến trúc đền tháp đã được phát hiện qua đợt đào thăm dò năm 2018 ở bãi đất lưu không trước Nhà Đôi. Nơi theo truyền miệng của người dân địa phương thì đã từng tồn tại một khu tháp Canh trấn giữ phía trước mặt Thánh địa Mỹ Sơn. Thứ ba, niên đại con đường đã được xác định sơ bộ vào khoảng thế kỷ XII, tương đương với niên đại tháp K. Tuy nhiên, theo bia ký còn ghi lại, những ngôi tháp ở Mỹ Sơn được xây dựng từ thế kỷ V; dấu tích kiến trúc sớm nhất còn lại là tháp F1 có niên đại cuối thế kỷ VIII. Vậy có khả năng tìm thấy dấu tích của một con đường dẫn vào Thánh địa Mỹ Sơn trước thế kỷ XII?

Từ đó, Viện Khảo cổ học đề nghị cần có kế hoạch tiếp tục khai quật nghiên cứu nhằm làm rõ quy mô, cấu trúc và diện mạo của con đường thiêng, đưa di tích này từ lòng đất Mỹ Sơn ra ánh sáng để du khách trong nước và quốc tế, những người quan tâm đến di sản văn hóa Champa nói chung và Mỹ Sơn nói riêng có thể có những hiểu biết cặn kẽ hơn về di tích. ■

NGÀY VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VIỆT NAM NĂM 2024:

Đậm **sắc màu văn hóa** các dân tộc

● **QUẢNG XƯƠNG**

Ngày 9.4, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy có buổi làm việc với lãnh đạo Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam nhằm đánh giá, rà soát công tác tổ chức Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024.

Tại buổi làm việc, ông Trịnh Ngọc Chung, Quyền Trưởng ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam báo cáo về tiến độ kế hoạch triển khai tổ chức Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam. Theo đó, Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024 sẽ diễn ra từ ngày 18 - 21.4 tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội).

Ông Trịnh Ngọc Chung cho biết, sự kiện này sẽ có sự tham gia của khoảng hơn 100 người của 16 dân tộc đang hoạt động hằng ngày tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam là già làng, trưởng bản, nghệ nhân, đồng bào dân tộc Tày, Nùng (Thái Nguyên); dân tộc Dao (Hà Nội); dân tộc Mông (Hà Giang); dân tộc Mường (Hòa Bình); dân tộc Lào, Khơ Mú, Thái (Sơn La); dân tộc Tà Ôi, Cơ Tu (Thừa Thiên Huế); dân tộc Ba Na, Gia Rai (Gia Lai); dân tộc Xơ Đăng (Kon Tum); dân tộc Raglai (Ninh Thuận); dân tộc Ê Đê (Đắk Lắk); dân tộc Khmer (Sóc Trăng). Đồng thời, huy động hơn 100 người, gồm 40 người dân tộc Hoa, Khmer, Kinh (tỉnh Sóc Trăng); 35 người dân tộc Dao (tỉnh Thanh Hóa); 30 người dân tộc Ê Đê (tỉnh Đắk Lắk). Cùng với đó là các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín có nhiều thành tích đóng góp trong hoạt động bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống dân tộc của 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các nghệ nhân đồng bào, người có uy tín đại diện nhóm đồng bào hoạt động hằng ngày tại Làng.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thuỷ chủ trì buổi làm việc

Điểm nhấn trong khuôn khổ Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam là Hội nghị tuyên dương già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín có nhiều thành tích đóng góp trong hoạt động bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị truyền thống văn hóa dân tộc tại địa phương. Đặc biệt là chương trình trình diễn giới thiệu di sản, giới thiệu văn hóa các địa phương hứa hẹn sẽ đem tới những màn trình diễn đặc sắc, đậm sắc màu văn hóa dân tộc. Trong đó, tỉnh Sóc Trăng sẽ tổ chức Ngày hội Văn hóa du lịch với hoạt động tái hiện Lễ đấu đèn của dân tộc Hoa; hoạt động giao lưu văn hóa nghệ thuật: trình diễn nhạc Ngũ âm, trống Schay Dăm, dạy múa Rom vông, múa chằn, thổi sáo... biểu diễn Rô băm, trình diễn nghệ thuật dân gian múa Rom vông là những di sản văn hóa phi vật thể quốc gia được Bộ VHTTDL công nhận; Giới thiệu trình diễn Nghệ thuật Đờn ca tài tử - Di sản văn hóa đại diện của nhân loại; Không gian giới thiệu và thực hành nghề truyền thống giới thiệu và trình diễn nghề làm bánh Pía của người Hoa ở Sóc Trăng, di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, giới thiệu nghề vẽ tranh trên kiếng, tổ chức hoạt động trưng bày giới thiệu các tác phẩm nghệ thuật tranh viết trên kiếng...

> *Sự kiện có sự tham gia của khoảng hơn 100 người thuộc 16 dân tộc đang hoạt động hằng ngày tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, đồng thời, huy động hơn 100 người, gồm 40 người dân tộc Hoa, Khmer, Kinh (tỉnh Sóc Trăng); 35 người dân tộc Dao (tỉnh Thanh Hóa); 30 người dân tộc Ê Đê (tỉnh Đắk Lắk). Cùng với đó là các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín có nhiều thành tích đóng góp trong hoạt động bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống dân tộc của 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các nghệ nhân đồng bào, người có uy tín đại diện nhóm đồng bào hoạt động hằng ngày tại Làng.*
>
> **(Ông TRỊNH NGỌC CHUNG, Quyền Trưởng ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam)**

Tỉnh Đắk Lắk với Chương trình Sắc màu cao nguyên Đắk Lắk với màn tái hiện Lễ rước rể trong lễ cưới của dân tộc ÊĐê, Không gian giới thiệu âm nhạc dân tộc ÊĐê, biểu diễn các tiết mục dân ca dân vũ như hát Aray, dân ca, các ca khúc về Tây Nguyên, múa xoang... Bên cạnh đó là chương trình Sắc màu văn hóa bản Dao gồm những hoạt động đặc sắc như tái hiện Lễ cấp sắc của dân tộc Dao tỉnh Thanh Hóa, Chương trình giới thiệu văn hóa dân tộc Dao qua tranh thờ và trang phục truyền thống của dân tộc Dao xứ Thanh.

Ngoài ra, hoạt động của cộng đồng các dân tộc đang hoạt động hằng ngày tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam tiếp tục giới thiệu, tái hiện nét văn hóa trong cuộc sống hằng ngày, nghi lễ, trang phục, dân ca, dân vũ, ẩm thực, nghề thủ công truyền thống, trò chơi dân gian truyền thống… tại chính không gian các làng dân tộc có đồng bào hoạt động hằng ngày của dân tộc Tày, Nùng (Thái Nguyên), dân tộc Dao (Hà Nội), dân tộc Mông (Hà Giang), dân tộc Mường (Hòa Bình,…

Phát biểu kết luận buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đánh giá cao những nỗ lực của Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam trong việc xây dựng chương trình, kết nối với các địa phương và triển khai các bước để tổ chức Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024. Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng lưu ý cần rà soát kỹ lưỡng, chu đáo các khâu chuẩn bị để tổ chức thành công Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam, chú ý vấn đề hậu cần, đảm bảo vệ sinh môi trường trong thời gian diễn ra sự kiện.■

Nhiều hoạt động văn hóa đậm đà bản sắc dân tộc sẽ diễn ra tại Ngày hội

Khám phá Con đường di sản Nam Thăng Long

Nhằm hưởng ứng Hội chợ du lịch quốc tế - VITM Hanoi 2024 diễn ra tại Hà Nội từ ngày 11-14.4, ngày 12.4 Sở Du lịch Hà Nội sẽ tổ chức đoàn khảo sát, trải nghiệm và công bố tuyến du lịch Trung tâm Hà Nội - Thanh Oai - Mỹ Đức với chủ đề "Khám phá Con đường di sản Nam Thăng Long".

Tuyến du lịch Trung tâm Hà Nội - Thanh Oai - Ứng Hòa - Mỹ Đức sẽ tập trung khai thác các điểm đến di tích lịch sử và làng nghề, trong đó có đình Nội thuộc làng Bình Đà, xã Bình Minh (huyện Thanh Oai) - nơi có bức phù điêu tạc hình Quốc tổ Lạc Long Quân đội mũ bình thiên, mặc áo hoàng bào cùng các lạc hầu, lạc tướng Lạc Việt dự hội đua thuyền trên dòng Đỗ Động Giang, đã được công nhận là Bảo vật quốc gia từ năm 2015; làng nghề tăm hương Quảng Phú Cầu (huyện Ứng Hòa), Làng nghề dệt Phùng Xá (xã Phùng Xá, huyện Mỹ Đức). Tuyến du lịch này được Sở Du lịch Hà Nội xây dựng và đưa vào khai thác nhằm tạo tiền đề cho các doanh nghiệp lữ hành cùng nhau khai thác để từ đó tiếp tục kết nối với các cơ sở cung cấp dịch vụ khác hình thành thêm nhiều tour, tuyến mới có sức hấp dẫn hơn.

Sau chương trình khảo sát, Sở Du lịch Hà Nội tổ chức tọa đàm "Giải pháp phát triển tuyến du lịch Trung tâm Hà Nội - Thanh Oai - Ứng Hòa - Mỹ Đức nhằm kết nối các điểm di tích, di sản và làng nghề trên địa bàn thành phố Hà Nội".

HOÀNG CÚC

Nhân lên giá trị văn hóa truyền thống dân tộc

● HOÀNG MINH

Thực hiện Dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", Sở VHTTDL tỉnh Lai Châu vừa tổ chức Chương trình biểu diễn nghệ thuật trình diễn dân gian, ngữ văn dân gian dân tộc Mảng năm 2024 tại xã Trung Chải, huyện Nậm Nhùn. Chương trình thu hút hàng ngàn người dân và du khách tham dự.

Tại Chương trình biểu diễn, hai đội văn nghệ thuộc hai xã Nậm Pì và Trung Chải mang đến những tiết mục dân ca, dân vũ, dân nhạc tiêu biểu, đặc sắc nhất như hát "xoỏng", múa khăn, múa giã gạo, múa hái rau, thổi sáo dài "lỏm lọm". Tại chương trình, các nghệ nhân, diễn viên còn trình diễn trang phục truyền thống và tái hiện các nghi thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng đặc sắc của người Mảng như Lễ mừng cơm mới, Lễ đón dâu.

Tiết mục múa "Giã gạo ngày mùa" của xã Nậm Pì

Nghi lễ đón dâu là một nghi lễ đặc biệt trong đám cưới của người Mảng. Để thực hiện nghi lễ này, nhà trai gồm ông mai, ông phụ lễ, chú rể và bạn bè và họ hàng chú rể phải mang lễ vật đến nhà gái trước một ngày, ngủ lại đây một đêm. Sáng ngày đón dâu, nhà gái sẽ mời họ hàng, làng xóm đến ăn cỗ cưới. Riêng ở trong nhà, quan viên hai họ tập trung quanh một mâm lễ gồm thịt gà, xôi và rượu để làm lễ đón dâu. Khi mọi người đã đông đủ, ông mai dẫn chú rể đến trước mặt bố mẹ vợ quỳ xuống xin nhà gái đón dâu. Sau khi được nhà gái chấp thuận, ông mai và chú rể cúi đầu lạy bố mẹ và toàn thể họ hàng cô dâu. Điều đặc biệt trong nghi thức này là phía nhà trai, đặc biệt là những người đàn ông, phải giữ tư thế quỳ trước nhà gái và phải cúi lạy tất cả mọi người bên nhà gái, đồng thời phải gọi họ là bố, mẹ để thể hiện sự kính trọng đối với nhà gái. Bố cô dâu lấy con gà trên mâm đã được buộc sẵn lạt đeo vào cổ ông mai và cho một nắm xôi vào túi của người phụ lễ. Hành động này thể hiện sự chào đón, sẵn sàng đối đãi của nhà gái đối với nhà trai trong tương lai. Tiếp đó, hai bên hát đối đáp qua lại. Trước khi nhà trai ra khỏi nhà, nhà gái thường giữ nhà trai lại để bôi nhọ nồi lên mặt mọi người trong đoàn. Đây là cách người Mảng trêu đùa nhau, tạo tiếng cười cho đám cưới được may mắn.

Người Mảng có truyền thống canh tác lúa từ lâu đời. Trước khi bắt đầu vụ thu hoạch, bà con thường tổ chức Lễ mừng lúa mới để dâng lên tổ tiên cơm gạo mùa mới, báo cáo thành quả của một năm lao động sản xuất, xin tổ tiên và các vị thần đất, thần trời tiếp tục phù hộ cho một năm tiếp theo mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt, nhà nhà no đủ. Buổi sáng ngày làm lễ, bà con dân bản tập trung về nhà thầy cúng để chuẩn bị. Mâm lễ gồm có gà trống, lợn, rượu, cá và xôi, rau. Trong đó, xôi được đồ từ gạo mùa mới mà bà con đã thu hoạch tạm trước đó mấy ngày để làm lễ. Sau khi khấn, thầy cúng tiến hành xem bói đầu gà và chân gà để dự báo một năm lao động mới của bản có được thuận lợi hay không. Người Mảng quan niệm, sọ gà tròn đều, trắng đẹp và các ngón chân gà chụm đều vào nhau là dấu hiệu tốt, năm sau cả bản sẽ được mùa hơn, có nhiều thóc gạo hơn. Nghi lễ kết thúc, cả bản cùng ăn uống và giao lưu hát múa các bài dân ca, dân vũ của dân tộc.

Dân tộc Mảng ở Lai Châu có hơn 5.600 người, chiếm 1,26% dân số toàn tỉnh. Dù sống chung với các dân tộc đa số khác trên địa bàn, họ vẫn có một bản sắc văn hóa riêng, rất phong phú và đặc sắc. Khi các lớp truyền dạy văn nghệ, văn học nghệ thuật dân gian, các chương trình phục dựng lễ hội được tổ chức đã thu hút đông đảo người trẻ dân tộc Mảng tham gia. Đây là dấu hiệu đáng mừng cho thấy chỉ cần tình yêu văn hóa dân gian và lòng tự hào dân tộc của người dân được khơi dậy, văn hóa dân tộc Mảng sẽ luôn được gìn giữ và phát huy. ■

Các nghệ nhân, diễn viên xã Nậm Pì tái hiện Lễ đón dâu

Tái hiện Lễ mừng lúa mới xã Trung Chải

Lễ hội Nàng Han của người Thái

Xã Mường So, huyện Phong Thổ (Lai Châu) vừa tổ chức Lễ hội Nàng Han năm 2024. Lễ hội Nàng Han nhằm cầu cho mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, nhân dân mạnh khỏe, cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Năm nay xã Mường So tổ chức Lễ hội với 2 phần là phần lễ và phần hội. Trong phần lễ tiến hành nghi lễ cúng Nàng Han và nghi thức cúng sơn thần thổ địa và mó nước Nàng Han. Phần hội tổ chức một số hoạt động như: Đẩy gậy, tó má lẹ, cờ tướng, thi văn nghệ, thi người đẹp Mường So, thi ẩm thực, trình diễn nghệ thuật múa xòe, trình diễn trò chơi kéo co truyền thống dân tộc Thái...

Lễ hội Nàng Han 2024 là hoạt động thiết thực trong việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc gắn với phát triển du lịch giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Lai Châu. Đây cũng là dịp để giới thiệu, tôn vinh và quảng bá bản du lịch cộng đồng và các giá trị văn hóa độc đáo, đặc sắc của dân tộc Thái tới du khách trong nước và quốc tế.

KHÔI TUẤN

Lễ hội là dịp để người dân, du khách giao lưu, tăng thêm sự hiểu biết, khơi dậy niềm tự hào truyền thống dân tộc

VỀ CÔNG TÁC CHUẨN BỊ KỶ NIỆM 70 NĂM CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ, BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Các hoạt động kỷ niệm cần được tổ chức xứng với

●**BẢO NGÂN; ảnh: TRẦN HUẤN**

"Chiến thắng Điện Biên Phủ là sự kiện lịch sử có tiếng vang lớn, "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu". Với nhiệm vụ được giao, các hoạt động kỷ niệm 70 năm cần được Bộ VHTTDL tổ chức xứng tầm vóc quốc gia, tạo dấu ấn tri ân và tự hào về một sự kiện lịch sử đã lùi xa 7 thập kỷ".

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh như trên tại cuộc họp rà soát công tác chuẩn bị các hoạt động kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, vừa diễn ra tại Hà Nội. Cùng dự buổi làm việc có các Thứ trưởng: Tạ Quang Đông, Trịnh Thị Thủy, Hồ An Phong; lãnh đạo các Cục, Vụ, Viện, các đơn vị liên quan.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, căn cứ vào các nhiệm vụ được Ban Chỉ đạo Trung ương kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện lịch sử quan trọng của đất nước trong 3 năm 2023-2025, Bộ VHTTDL đã chủ động, khẩn trương và triển khai đồng bộ các hoạt động hướng đến kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Rà soát nội dung và tiến độ công tác chuẩn bị, Bộ trưởng yêu cầu các đơn vị tiếp tục chủ động triển khai, thực hiện các nhiệm vụ được giao với tinh thần trách nhiệm cao nhất. Kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ là sự kiện tầm vóc quốc gia, cần huy động trí tuệ, tâm sức của toàn ngành trong tổ chức các chương trình, hoạt động và để lại dấu ấn xứng với tầm vóc, tiếng vang của chiến thắng "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu".

Điểm nhấn trong chuỗi hoạt động kỷ niệm là chương trình nghệ thuật diễn ra tối 6.5. Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng yêu cầu, với tinh thần trách nhiệm và tình yêu, lòng tự hào dân tộc để xây dựng một chương trình nghệ thuật tầm vóc, có chiều sâu và điểm nhấn, đảm bảo tính hài hòa, đồng bộ và hấp dẫn. Về nhiệm vụ điều hành phần lễ mít tinh, diễu binh, diễu hành kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, Bộ trưởng nhấn mạnh, đây là nhiệm vụ quan trọng, mang tính chính trị sâu sắc, các đơn vị chức năng cần sớm xây dựng và hoàn thiện phương án, kịch bản cụ thể.

Về chương trình nghệ thuật, Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho biết, ôn lại mốc vàng lịch sử, chương trình nghệ thuật được xây dựng với các tiêu chí hấp dẫn, nhân văn, là lời tri ân sâu sắc các bậc tiền nhân; kết hợp giữa các tiết mục nghệ thuật được dàn dựng công phu và sự hồi tưởng quá khứ, đan xen giữa âm nhạc với những phân tích, nhận định về Chiến thắng Điện Biên Phủ từ những nhân chứng lịch sử, các nhà báo trong nước và quốc tế. Tôn vinh các lực lượng tham gia chiến dịch lịch sử Điện Biên Phủ như chiến sĩ bộ binh, pháo binh, đồng bào tham gia các đội dân công hỏa tuyến, thanh niên xung phong, văn nghệ sĩ..., chương trình khẳng định nghệ thuật quân sự tài tình, cùng những nỗi niềm của người chiến sĩ trong "năm mươi sáu ngày đêm khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt", sự quyết tâm và trí tuệ trong trận chiến giành hòa bình, độc lập và sự cộng hưởng trên toàn thế giới. "Chiến thắng lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu" không chỉ được sự ủng hộ của bạn bè quốc tế mà đã thắp lên ý chí đấu tranh giành độc lập, tự do ở các nước Đông Dương.

Chương trình sử dụng công nghệ hiện đại, vẽ lại bức tranh toàn cảnh về chiến dịch Điện Biên Phủ, mang đến không khí linh thiêng ngay tại chiến trường ác liệt năm xưa, với sân khấu đặt tại Quảng trường 7/5, TP Điện Biên Phủ. Sân khấu được dàn dựng với hệ thống âm thanh, ánh sáng hiện đại, tạo nên không khí trang trọng, bi tráng để kể câu chuyện xúc động và rất đỗi tự hào về mảnh đất huyền thoại. "Góp mặt có nhiều nghệ sĩ nổi tiếng, đặc biệt là thế hệ nghệ sĩ từng là văn công biểu diễn trên chiến trường Điện Biên Phủ cách đây 70 năm", Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho biết. Phát biểu tại buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh, Bộ VHTTDL đã và đang bám sát, đảm bảo tiến độ và chất lượng các công việc được phân công. Thứ trưởng lưu ý, trong chương trình lễ kỷ niệm, phần điều hành nghi lễ hết sức quan trọng. Vì vậy, cần nghiên cứu, xây dựng các phương án cụ thể. Theo Thứ trưởng Hồ An Phong, cùng với các hoạt động kỷ niệm, Bộ sẽ làm việc với tỉnh Điện Biên để tiếp tục đẩy mạnh

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng chủ trì cuộc họp

Chiếu 4 phim kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ

Hai phim truyện "Đào, phở và piano" (Cty CP Phim truyện I sản xuất năm 2023), "Tiểu đội hoa hồng" (Điện ảnh QĐND sản xuất năm 2021) cùng hai phim tài liệu Ký ức những người truyền lửa (Điện ảnh QĐND sản xuất năm 2019), Đồng hành cùng lịch sử (Công ty TNHH MTV Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương sản xuất năm 2024) sẽ được chiếu trong Tuần phim kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Tuần phim do Cục Điện ảnh (Bộ VHTTDL) chủ trì, phối hợp với Sở VHTTDL tỉnh Điện Biên và các đơn vị liên quan tổ chức, thời gian từ ngày 24 - 27.4.2024 tại TP Điện Biên Phủ (tỉnh Điện Biên). Tại lễ khai mạc tối 24.4 tại Rạp Chiếu phim Điện Biên Phủ, hai phim được trình chiếu gồm phim truyện "Đào, phở và piano", phim tài liệu Ký ức những người truyền lửa.

Phim "Đào, phở và piano" sẽ được công chiếu tại Tuần phim kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ

Cũng tại lễ khai mạc, Cục Điện ảnh sẽ trưng bày một số ảnh tư liệu của Điện ảnh Cách mạng Việt Nam tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ tại sảnh rạp chiếu phim Điện Biên Phủ. Cục Điện ảnh cũng sẽ trao tặng Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ ảnh tư liệu về Đoàn làm phim tài liệu và nhiếp ảnh tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ nhân dịp này. Cục Điện ảnh cũng sẽ tổ chức 2 buổi giao lưu giữa các nghệ sĩ điện ảnh 2 đoàn phim "Đào, phở và piano" và "Tiểu đội hoa hồng" với cán bộ, chiến sĩ Trung đoàn bộ binh 82, Sư đoàn 355 - Quân khu II và cán bộ, giáo viên, học sinh Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn, tỉnh Điện Biên; tổ chức đoàn nghệ sĩ điện ảnh dâng hương tại Đền thờ liệt sĩ, tham quan các di tích lịch sử Đồi A1, hầm Đờ-cát, Mường Phăng, Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ…

HÀ PHƯƠNG

tầm vóc

các sự kiện du lịch gắn với Năm Du lịch quốc gia đạt hiệu quả cao hơn nữa. "Chiến thắng Điện Biên Phủ là sự kiện lịch sử có tiếng vang và tầm vóc lớn lao, các hoạt động kỷ niệm 70 năm cần được tổ chức xứng tầm, tạo dấu ấn quan trọng", Thứ trưởng Hồ An Phong nhấn mạnh.

Kết luận buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, các hoạt động kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ và các ngày lễ lớn của đất nước không chỉ là dịp tuyên truyền về giá trị, ý nghĩa lịch sử và tầm vóc thời đại của Chiến thắng, của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược mà còn khẳng định sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh. "Các hoạt động kỷ niệm nhằm khơi dậy và phát huy truyền thống yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, ý chí quyết chiến, quyết thắng của quân dân ta; đề cao tinh thần đại đoàn kết dân tộc; thể hiện lòng biết ơn sâu sắc với các thế hệ đã hy sinh xương máu vì độc lập dân tộc, thống nhất đất nước…", Bộ trưởng chỉ đạo.

Về chương trình nghệ thuật, Bộ trưởng giao Thứ trưởng Tạ Quang Đông chỉ đạo các đơn vị tiếp tục hoàn thiện chương trình khung sau khi xin ý kiến các Ban, Bộ ngành Trung ương. Về mẫu thiết kế, bộ nhận diện lễ kỷ niệm, Bộ trưởng yêu cầu Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm nhanh chóng lựa chọn, hoàn thiện và gửi Ban Tuyên giáo Trung ương thẩm định; tuyên truyền rộng rãi nhằm lan tỏa hơn nữa giá trị, ý nghĩa, tinh thần lịch sử của Chiến thắng Điện Biên Phủ. Đồng thời, Bộ trưởng yêu cầu các đơn vị chức năng khẩn trương hoàn thành kịch bản chi tiết phần điều hành lễ kỷ niệm, đảm bảo trang trọng, đúng nghi lễ cấp quốc gia. Về hoạt động Tuần phim, Triển lãm, Bộ trưởng yêu cầu Cục Điện ảnh khẩn trương hoàn thành công tác chuẩn bị. Chương trình khai mạc và các hoạt động của Tuần phim đảm bảo hiệu ứng, đưa đến người dân những tác phẩm điện ảnh về đề tài lịch sử ý nghĩa, đặc sắc. Liên hoan Cán bộ thư viện toàn quốc "Điện Biên - Vang mãi bản cùng ca" cần lan tỏa giá trị văn hóa đọc, đưa sách đến với đồng bào các dân tộc.

Đánh giá cao hiệu quả của Hội thi tuyên truyền lưu động toàn quốc do Cục Văn hóa cơ sở vừa tổ chức tại nhiều tỉnh, thành trong cả nước, hướng về điểm hẹn Điện Biên lịch sử, Bộ trưởng nhấn mạnh, các hoạt động kỷ niệm sẽ tiếp tục được tổ chức nhân dịp này cần phát huy mạnh mẽ tinh thần, khí thế của chiến thắng lịch sử để tạo sức lan tỏa rộng lớn hơn nữa. Mỗi hoạt động đều cần tạo ý nghĩa thiết thực, là dấu ấn và lời tri ân trên vùng đất lịch sử, huyền thoại này. ■

Các hoạt động kỷ niệm nhằm khơi dậy và phát huy truyền thống yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, ý chí quyết chiến, quyết thắng của quân dân ta; đề cao tinh thần đại đoàn kết dân tộc; thể hiện lòng biết ơn sâu sắc với các thế hệ đã hy sinh xương máu vì độc lập dân tộc, thống nhất đất nước…

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Khai quật địa điểm tàu cổ ven biển Hội An theo 2 giai đoạn

Ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam cho biết, Sở vừa có văn bản thống nhất phương án khai quật địa điểm phát hiện vật nghi là cổ vật tại khu vực ven biển phường Cẩm An, TP Hội An.

Theo đó, thống nhất phương án khai quật khẩn cấp địa điểm phát hiện di vật tại khu vực ven biển phường Cẩm An theo nội dung phương án của UBND TP Hội An, đồng thời đề nghị chỉ đạo Trung tâm Quản lý bảo tồn Di sản Văn hóa Hội An (Trung tâm) chủ trì, thực hiện, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tiến hành thực hiện giai đoạn 1 của Phương án: Điều tra khảo cổ học khu vực phát hiện di tích, giám định mẫu vật.

Sau khi xác định loại hình, niên đại, giá trị lịch sử, khoa học và các yếu tố liên quan, đề nghị UBND TP Hội An chỉ đạo các cơ quan, đơn vị tiến hành các thủ tục của giai đoạn tiếp theo. Được biết, Trung tâm là đơn vị được giao chủ trì, phối hợp với Bảo tàng Quảng Nam và đơn vị liên quan lập dự toán kinh phí và xây dựng phương án khai quật. Ông Phạm Phú Ngọc, Giám đốc Trung tâm cho biết, Trung tâm đề xuất phương án khai quật khảo cổ thực hiện theo 2 giai đoạn. Trong đó, giai đoạn 1 thực hiện khảo sát khảo cổ học và giám định mẫu vật. Sau khi kết thúc giai đoạn 1, tùy theo kết quả khảo sát và giám định mẫu sẽ xem xét chuyển sang thực hiện giai đoạn 2. Giai đoạn 2 tiến hành khai quật khảo cổ kết hợp bảo tồn di vật. Phương pháp khai quật là sử dụng cừ Larsen ngăn nước và tiến hành khai quật như trên cạn. Kết hợp song song khai quật khảo cổ và bảo tồn di vật.

Về kinh phí triển thực hiện giai đoạn 1 của phương án khai quật, Sở VHTTDL Quảng Nam đề nghị UBND TP Hội An thực hiện theo chỉ đạo của UBND tỉnh Quảng Nam tại công văn số 2221/UBND-KGVX. Theo đó, yêu cầu UBND thành phố Hội An bố trí ngân sách địa phương hoặc huy động nguồn vốn xã hội hóa và các nguồn vốn hợp pháp khác để thực hiện khảo sát khảo cổ học và giám định mẫu vật (giai đoạn 1) theo đúng quy định tại khoản 1 và khoản 2, Điều 3 Nghị quyết số 29/2022/NQ-HĐND (ngày 14.10.2022) của HĐND tỉnh về quy định mức chi thực hiện công tác thăm dò, khai quật khảo cổ từ nguồn ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Quảng Nam. Trường hợp dự toán kinh phí thực hiện lớn, vượt quá khả năng cân đối ngân sách địa phương, báo cáo UBND tỉnh xem xét, quyết định.

Xác tàu bị lấp phần thân dưới cát một số trụ, thủ, gian nhô lên xung quanh tàu

Thời gian này, Trung tâm, Bảo tàng tỉnh Quảng Nam đang tiếp tục phối hợp chặt chẽ, gấp rút triển khai các công việc cần thiết để nhanh chóng thực hiện phương án khai quật khảo cổ hiện vật nghi con tàu. Các đơn vị, địa phương liên quan tiếp tục thực hiện công tác tuyên truyền, vận động nhân dân và triển khai công tác bảo vệ địa điểm xuất lộ các hiện vật theo quy định. Theo ông Nguyễn Thanh Hồng, việc tiến hành khảo cổ, khai quật là hết sức quan trọng, cấp thiết để nhanh chóng đưa hiện vật lên khỏi mặt đất trước khi dự án kè chắn biển Cửa Đại được triển khai đoạn qua khu vực này. Bên cạnh đó, quá trình khai quật nếu phát lộ các hiện vật, dấu vết đi kèm sẽ giúp làm sáng tỏ thêm thông tin, giải mã nguồn gốc, chức năng về con tàu nói trên.

Như *Văn Hóa* đã thông tin, vào sáng 26.12.2023, người dân phát hiện xác tàu nghi là tàu cổ tại khu vực ven biển phường Cẩm An. Theo quan sát ban đầu, nhiều giả thuyết suy đoán đây có thể xác tàu gỗ thường gọi là ghe bầu, làm từ gỗ mun đen quý hiếm, có buồm, là loại phương tiện mà thương nhân, dân buôn bán xưa dùng để chở hàng hóa, đồ gốm sứ thời điểm cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX từ Hội An đi các nơi và ngược lại.

KHÁNH CHI

Lần đầu thăm dò, khai quật di tích quốc gia tháp đôi Liễu Cốc

Hiện trạng di tích Tháp đôi Liễu Cốc tại phường Hương Xuân, thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên Huế

Bộ VHTTDL vừa có quyết định cho phép thăm dò, khai quật khảo cổ tại di tích quốc gia tháp đôi Liễu Cốc tại tổ dân phố Xuân Tháp, phường Hương Vân, thị xã Hương Trà (Thừa Thiên Huế). Đây là công trình kiến trúc đặc trưng của văn hóa Chăm Pa, có niên đại hơn 1.000 năm tuổi. Di tích đã được xếp hạng di tích quốc gia năm 1994. Đợt khai quật khảo cổ này do Sở VHTT tỉnh Thừa Thiên Huế phối hợp với Bảo tàng Lịch sử quốc gia thực hiện từ ngày 9.4 đến 5.7. Diện tích thăm dò, khai quật khảo cổ là 80m^2, trong đó thăm dò trên diện tích 20m^2 với 4 hố và khai quật khảo cổ trên diện tích 60m^2 với 3 hố (20m^2/hố).

Trong thời gian thăm dò, khai quật khảo cổ, cơ quan được cấp giấy phép cần chú ý bảo vệ địa tầng của di tích; có trách nhiệm tuyên truyền cho nhân dân về việc bảo vệ di sản văn hóa ở địa phương, không công bố kết luận chính thức khi chưa có sự thỏa thuận của cơ quan chủ quản và Cục Di sản văn hóa. Những hiện vật thu thập được trong quá trình thăm dò, khai quật khảo cổ, Bảo tàng Lịch sử tỉnh Thừa Thiên Huế, Sở VHTT tỉnh Thừa Thiên Huế có trách nhiệm giữ gìn, bảo quản tránh để hiện vật bị hư hỏng, thất lạc và báo cáo Bộ trưởng Bộ VHTTDL phương án bảo vệ và phát huy giá trị những hiện vật đó. Sau khi kết thúc đợt thăm dò, khai quật khảo cổ, Sở VHTT tỉnh Thừa Thiên Huế và Bảo tàng Lịch sử quốc gia phải có báo cáo sơ bộ và đề xuất phương án quản lý, bảo vệ khu vực đã thăm dò, khai quật khảo cổ trong thời gian chậm nhất một tháng và báo cáo khoa học trong thời gian chậm nhất một năm đến Bộ VHTTDL.

Theo ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT tỉnh Thừa Thiên Huế, đây là lần đầu tiên tổ chức thăm dò, khai quật khảo cổ tại di tích quốc gia tháp đôi Liễu Cốc. Hiện trạng di tích này tồn tại không còn nguyên vẹn và đang bị xuống cấp, hoang phế theo thời gian và khí hậu khắc nghiệt. Tháp đôi Liễu Cốc gồm 2 tháp (một lớn, một nhỏ) nằm gần nhau trên hai trục song song hướng Đông - Tây. Chân móng tháp vùi lấp dưới lòng đất, hiện chưa xác định được nền móng ban đầu của tháp. Đặc trưng kết cấu của tháp là các công trình kiến trúc văn hóa tôn giáo thời Chăm Pa. Cuối năm 2023 vừa qua, chính quyền địa phương đã đầu tư chỉnh trang không gian cảnh quan, lát nền đường dẫn vào di tích quốc gia Tháp đôi Liễu Cốc.

S.THÙY

Đi tìm "khuôn vàng thước ngọc" của Ả đào

● TRUNG NGHĨA

Thế nào là chuẩn mực cổ điển của Ả đào (Ca trù) là băn khoăn suốt nhiều năm của nhà nghiên cứu âm nhạc Bùi Trọng Hiền, thôi thúc anh "lội ngược dòng" đi tìm "khuôn vàng thước ngọc" của nghệ thuật bác học này, để thấy thế nào là đúng - sai, hay - dở và giải mã chúng dưới góc nhìn của âm nhạc học hiện đại.

Giải mã hệ âm luật Ả đào

Vừa qua tại Hà Nội, Viện Văn hóa nghệ thuật quốc gia Việt Nam và Công ty CP sách Omega Việt Nam (Omega Plus) tổ chức ra mắt sách *Ả đào - Một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật* của nhà nghiên cứu âm nhạc cổ truyền Bùi Trọng Hiền. Tác giả cho biết: Bấy lâu nay, nói đến Ca trù, dư luận xã hội thường nghĩ ngay đến "nhà hát cô đầu" cùng những thú ăn chơi mà người ta mặc định là "sa đọa, trụy lạc", tàn dư của chế độ thực dân phong kiến đầu thế kỷ XX… Ít ai biết rằng, trong nền âm nhạc dân tộc, Ả đào là thể loại ở tầng bậc kỹ thuật cao với hệ âm luật phức tạp nhất.

Sau khi được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể cần bảo vệ khẩn cấp, Ca trù đã được nhắc đến nhiều hơn. Trên cả nước bắt đầu có các hoạt động sôi nổi, với những cuộc liên hoan rầm rộ của nhiều CLB ở các tỉnh, thành. Thế nhưng, trong giới nghệ nhân cao tuổi vẫn lan truyền câu than phiền rằng, đào kép trẻ hiện nay phần lớn đều "đàn hát không có phách, không đúng khuôn khổ".

Thế nào là chuẩn mực cổ điển của Ca trù là băn khoăn của nhà nghiên cứu âm nhạc Bùi Trọng Hiền. Bởi vậy, anh chọn đi sâu vào khía cạnh lịch sử, không gian văn hóa và hệ âm luật của loại hình nghệ thuật cổ truyền này. Quá trình ấy kéo dài 9 năm, cuối cùng anh đã đưa ra sáng kiến khoa học, từ khổ đàn, khổ phách, cung Bắc, cung Nam… tất cả đều được giải mã dưới góc nhìn của âm nhạc học hiện đại. Về mặt nguyên tắc, khi một hệ thống lý thuyết được đúc kết, cần phải được thử nghiệm. Viện Văn hóa nghệ thuật quốc gia Việt Nam đã đầu tư hai dự án thuộc Chương trình mục tiêu phát triển văn hóa: *Bảo tồn và phát huy di sản Ca trù tại thành phố Hà Nội; Hiệu chỉnh khuôn thước, âm luật và bài bản tại các CLB Ca trù Hải Phòng* để ứng dụng những nghiên cứu trên.

"Ả đào - Một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật" của nhà nghiên cứu Bùi Trọng Hiền *(giữa)* ra mắt độc giả

"Tôi hy vọng cuốn sách sẽ mở ra cách tiếp cận mới cho đào kép hiện nay. Tức là, ngoài việc họ học nhạc, tự tập thì còn có thể đọc sách để tìm hiểu được khuôn thước của cha ông và bản chất ngón đàn của người xưa. Từ đó, họ sẽ hiệu chỉnh lại cho đúng với chuẩn mực cổ điển của Ả đào", nhà nghiên cứu Bùi Trọng Hiền nói.

Nhà nghiên cứu Đặng Hoành Loan cho rằng, ngoài khảo cứu về lịch sử, cuốn sách này còn có khảo cứu quan trọng, mang tính chất nền tảng là khảo cứu về âm nhạc. Trước đó, chưa có một công trình nghiên cứu nào khảo cứu kỹ lưỡng về âm nhạc Ả đào - được cho là phức tạp nhất trong nền âm nhạc cổ truyền Việt Nam. Có thể nói, cuốn sách đã đặt nền móng cho những nghiên cứu tiếp theo về kiệt tác này.

Giới thiệu công trình nghiên cứu tới công chúng

"Tôi không bao giờ có ý định viết sách, mà thường sau khi nghiên cứu sẽ đăng tải lên các tạp chí chuyên ngành hay chia sẻ với đồng nghiệp, người thân, bạn bè. Nhưng vào tháng 12.2022, khi viết xong phần *Cung điệu,* tôi có khoe việc đó lên Facebook, nhiều đồng nghiệp đã cho rằng, việc tôi phải ra sách là tất yếu. Được sự động viên của mọi người, tôi viết nốt chương cuối cùng của cuốn sách", tác giả chia sẻ.

Ngoài nhìn nhận về giá trị nghiên cứu của *Ả đào - Một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật*, PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện Văn hóa nghệ thuật Quốc gia Việt Nam còn nhận định, đây là ví dụ sinh động về công nghiệp văn hóa trong lĩnh vực xuất bản sách: "Chúng tôi tư duy theo hướng đây là sản phẩm về công nghiệp văn hóa và xem xét mức độ quan tâm của công chúng, tìm kiếm các đơn vị xuất bản để cuốn sách ra đời với cái lõi bên trong là giá trị văn hóa phi vật thể truyền thống của Việt Nam, nhưng lại có khả năng hấp dẫn, lôi cuốn các thế hệ độc giả khác nhau".

Ả đào - Một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật nằm trong tủ sách Văn hóa - Giáo dục của Omega Plus. Bà Trần Thị Hoài Phương, Giám đốc Công ty CP sách Omega Việt Nam cho biết: "Tác giả Bùi Trọng Hiền giới thiệu công trình nghiên cứu gần 10 năm của anh cũng trùng với thời điểm chúng tôi theo đuổi việc xuất bản và giới thiệu các công trình nghiên cứu, giới thiệu di sản văn hóa của dân tộc dưới ánh sáng của những nghiên cứu mới". Cuốn sách có hai mảng chủ đề: *Lịch sử của loại hình* và *Hệ âm luật*. Độc giả đại chúng sẽ quan tâm đến phần lịch sử, không gian diễn xướng của thể loại âm nhạc, còn về âm luật cần có sự tiếp cận đến nơi đang đào tạo, phát triển, phát huy và bảo tồn nghệ thuật Ả đào…

Bà Trần Thị Hoài Phương cũng thừa nhận, sách nghiên cứu có đối tượng bạn đọc khá hẹp, không thể in số lượng lớn như sách thị trường, nhưng đây là tác phẩm có giá trị lâu bền và đó cũng là tầm nhìn dài hơi khi đơn vị quyết định xuất bản thể loại sách này. ■

NGƯỜI LẠ HOÀN HẢO:

Làn gió mới của sân khấu kịch nói

● THÚY HIỀN

Tìm mọi cách thương lượng để mua được bản quyền bộ phim *Người lạ hoàn hảo* của tác giả Paolo Genovese, Nhà hát Tuổi Trẻ đã chứng minh sự dũng cảm khi mong muốn khán giả Việt Nam có cơ hội được tiếp cận với một kịch bản đương đại mang tầm quốc tế, với những cảm xúc bùng nổ trên sân khấu và những trải nghiệm mới lạ, hấp dẫn…

Bộ phim *Người lạ hoàn hảo* được coi là hiện tượng của thế giới qua việc nắm giữ Kỷ lục Guinness: Được làm lại nhiều nhất trong lịch sử với 30 phiên bản khác nhau của Ý, Mỹ, Pháp, Tây Ban Nha, Đức, Ba Lan, Hàn Quốc... Bên cạnh các phiên bản điện ảnh tại nhiều quốc gia, năm 2020, đạo diễn Nguyễn Quang Dũng cũng Việt hóa bộ phim này với tên gọi *Tiệc trăng máu*, đạt thành công mỹ mãn với doanh thu phòng vé lên đến 175 tỉ đồng.

Một cảnh trong vở *Người lạ hoàn hảo*

Những ai đã từng xem phim gốc *Perfect Strangers* của tác giả, đạo diễn Paolo Genovese hay xem *Tiệc trăng máu* của đạo diễn Nguyễn Quang Dũng, chắc chắn cũng bị bất ngờ và lôi cuốn khi thưởng thức *Người lạ hoàn hảo* của Nhà hát Tuổi Trẻ. Ở phiên bản sân khấu, tác phẩm vẫn giữ khung kịch bản gốc. Xuyên suốt toàn bộ câu chuyện diễn ra tại một địa điểm, đó là bàn tiệc tân gia của vợ chồng bác sĩ Nhật Minh (Lý Chí Huy) và chuyên gia tâm lý Minh Nguyệt (Lương Thu Trang). Các nhân vật trao đổi, nói và diễn tả mọi trạng thái cảm xúc xung quanh bàn tiệc. Khán giả sẽ bị "rối bời" bởi đủ mọi cung bậc cảm xúc, từ vui cười tới lo lắng, từ oán giận tới ghê sợ… Kịch vẫn bám theo phiên bản gốc, không có những màn giao đấu quyết liệt, không có nhân vật chính, phụ. Ở bữa tiệc tân gia, 7 người quen biết và chơi với nhau mấy chục năm, tưởng chừng không giấu nhau điều gì, bước vào trò chơi công khai tất cả tin nhắn, cuộc gọi, email… gửi đến điện thoại cá nhân suốt thời gian tụ họp. Từ đây, những mặc cảm, góc khuất của mỗi người được lột trần. Càng về sau, sự hấp dẫn, kịch tính càng được đẩy lên cao trào để rồi kết thúc bùng nổ khiến người xem thỏa mãn.

Góp phần tạo nên sức hút của vở kịch còn là dàn diễn viên đang được khán giả yêu mến cả trên sân khấu và điện ảnh như NSƯT Thanh Bình, NSƯT Quang Ánh, diễn viên Lương Thu Trang, Lý Chí Huy, Quỳnh Kool, Chí Huy, Anh Thơ, Quỳnh Dương, Ngô Lệ Quyên. Họ đều diễn xuất tốt, từ ánh mắt, nét mặt đến những chuyển động của cơ thể để lột tả được sâu tâm lý nhân vật, tạo nên những tiếng cười và không ít sự "giật mình" khi soi lại bản thân của chính người xem.

Những năm gần đây, Nhà hát Tuổi Trẻ đã tích cực đẩy mạnh việc hội nhập, hợp tác quốc tế với mong muốn giới thiệu tới khán giả trong nước những tác phẩm có chất lượng, nội dung đặc sắc, ngôn ngữ thể hiện mới mẻ, thể hiện rõ sứ mệnh của một đơn vị nghệ thuật luôn nỗ lực và tiên phong trong sáng tạo, phục vụ khán giả trẻ. Trước khi đón chờ những tác phẩm sân khấu được làm theo xu hướng nghệ thuật dựng kịch bản đương đại nước ngoài, thì chắc chắn Người lạ hoàn hảo sẽ là vở diễn "cháy vé" trên sân khấu giai đoạn này. Trước mắt sẽ là suất diễn đầu tiên vào tối thứ 7, ngày 20.4 tới. ■

Ba trụ cột chính **để phát triển văn hóa đọc**

● **ĐÌNH TOÁN**

Tại Lễ trao Giải thưởng phát triển văn hóa đọc lần thứ VI do Vụ Thư viện (Bộ VHTTDL) tổ chức vừa qua tại Hà Nội, bên cạnh câu chuyện vinh danh các tập thể, cá nhân tiêu biểu, sự kiện còn là dịp để "hiến kế" phát triển, lan tỏa văn hóa đọc trong cộng đồng.

Một trong những nội dung được nhiều đại biểu nhấn mạnh, đó là muốn phát triển văn hóa đọc cần dựa trên ba trụ cột chính: Cơ sở vật chất; Trình độ chuyên môn của cán bộ thư viện; Khả năng duy trì, đổi mới hoạt động thư viện.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy trao Giải thưởng phát triển văn hóa đọc cho các cá nhân tiêu biểu

Xây dựng, phát triển văn hóa đọc ngày càng trở thành nhiệm vụ cấp thiết, có ý nghĩa quan trọng trong sự nghiệp xây dựng văn hóa, phát triển con người Việt Nam. Để thực hiện hiệu quả nhiệm vụ phát triển văn hóa đọc trong bối cảnh mới, các thư viện, nhà trường, cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân cần tiếp tục đưa sách đến với công chúng thông qua các hoạt động tổ chức hội sách, gia đình đọc sách, phục vụ đọc sách bằng xe tô tô lưu động và nhiều hoạt động thiết thực khác… Hiện Bộ VHTTDL đang nghiên cứu giải pháp để các thư viện công cộng, thư viện trong cộng đồng dân cư có thêm cách tiếp cận hiệu quả, phát triển theo hướng ngày càng đổi mới, đáp ứng nhu cầu của các tầng lớp nhân dân.

Hơn nữa, việc đẩy mạnh phát triển văn hóa đọc trong các cấp học, thanh niên, tạo lập một thế hệ tương lai đam mê sách không chỉ là trách nhiệm của ngành VHTTDL mà của toàn xã hội. Bộ VHTTDL cũng sẽ đưa ra những định hướng mới, phối hợp chặt chẽ với Bộ GD&ĐT nhằm triển khai thực hiện nhiệm vụ này.

(Thứ trưởng TRỊNH THỊ THỦY)

Nhiều thách thức

Kể từ khi thực hiện Quyết định số 284/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về Ngày Sách Việt Nam và sau này là Quyết định số 1862/QĐ-TTg về việc tổ chức Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam, phong trào đọc sách tại nước ta đã trở thành nét đẹp được lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng, mang lại những giá trị đích thực và hiệu quả to lớn; đặc biệt, đã thu hút được giới trẻ đến với sách. Tuy nhiên song hành với đó, ông Trần Công Sơn, Giám đốc Thư viện tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu cho biết, phát triển văn hóa đọc vẫn đang đứng trước không ít khó khăn, thách thức. Trong đó, việc đầu tư cơ sở vật chất cho các thư viện còn hạn chế; hoặc khi có rồi thì lại thiếu kinh phí thực hiện cải tạo, nâng cấp. Điều này dẫn đến nhiều thư viện bị xuống cấp, cũ kỹ, khó hấp dẫn bạn đọc.

Một vấn đề khác cũng được các đại biểu chỉ rõ là với sự phát triển nhanh của công nghệ thông tin, văn hóa đọc đang có chiều hướng bị lấn át bởi văn hóa nghe - nhìn. Để cân bằng giữa phát triển văn hóa đọc theo phương thức truyền thống và văn hóa nghe - nhìn là thách thức không nhỏ với ngành Xuất bản và Thư viện. Nếu không đổi mới, hấp dẫn, kết hợp với công nghệ thông tin hiện đại thì bạn đọc sẽ không còn mặn mà với việc đến thư viện.

Thượng tá Phạm Văn Giang, Chủ nhiệm Nhà văn hóa Hải quân (Quân chủng Hải quân, Bộ Quốc phòng) cho hay, bên cạnh cơ sở vật chất và đổi mới hoạt động, một trụ cột chính cần được các thư viện tập trung phát triển là nguồn nhân lực. Việc thiếu nhân lực chất lượng cao đã và đang ảnh hưởng không nhỏ đến khả năng đổi mới, sáng tạo, phát triển hoạt động của thư viện. Dù được đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị tiên tiến, nhưng nếu không có đủ đội ngũ cán bộ có năng lực vận hành thì cũng sẽ cản trở quá trình đổi mới hoạt động thư viện.

Kinh nghiệm từ những cách làm sáng tạo

Đề xuất một số giải pháp, Thượng tá Phạm Văn Giang nêu câu chuyện thực tế về phát triển văn hóa đọc trong Quân chủng Hải quân. Trong nhiều năm, Quân chủng Hải quân đã tổ chức đánh giá toàn diện về cơ sở vật chất phục vụ hoạt động thư viện. Công tác này được đổi mới theo hướng sáng tạo như tổ chức các Hội thi thư viện, phòng đọc, phòng Hồ Chí Minh Quân chủng Hải quân... Sau hai lần tổ chức hội thi vào các năm 2018 và 2023, lãnh đạo, chỉ huy các cấp đã có đánh giá tổng thể về cơ sở vật chất của thư viện, phòng đọc trong lực lượng để tiến hành đầu tư. Hiện nay, các thư viện, phòng đọc thuộc Quân chủng Hải quân đều được nâng cấp, cơ sở vật chất hiện đại, giúp nâng cao chất lượng phục vụ bạn đọc.

Chủ nhiệm Nhà văn hóa Hải quân cũng chỉ rõ, kiến thức chuyên môn của cán bộ, nhân viên thư viện, phòng đọc là yếu tố được lực lượng đặt lên hàng đầu. Do đó, Quân chủng Hải quân đã thường xuyên phối hợp, tổ chức tập huấn nâng cao trình độ cho đội ngũ cán bộ, nhân viên thư viện, phòng đọc về công nghệ thông tin, kỹ năng tuyên truyền giới thiệu sách... Việc tập huấn được thực hiện theo hướng "cầm tay, chỉ việc", tăng tính thực hành chứ không chỉ dừng lại ở lý thuyết. Cán bộ, nhân viên trực tiếp viết kịch bản chương trình tọa đàm giới thiệu sách; quay, dựng video tuyên truyền phát triển văn hóa đọc... Hiện lực lượng này đã được đánh giá vững về trình độ chuyên môn, đáp ứng được các yêu cầu khi phục vụ độc giả.

Bà Đàm Thị Hằng, Thư viện Trường Tiểu học Trưng Nhị (TP Phúc Yên, tỉnh Vĩnh Phúc) chia sẻ, một trong những đối tượng cần được đẩy mạnh phát triển văn hóa đọc hiện nay là học sinh. Để đổi mới hoạt động nhằm thu hút các em, thư viện trường đã tăng cường công tác tuyên truyền vào các tiết sinh hoạt dưới cờ để mỗi học sinh nhận thức được vai trò của sách đối với việc học tập, giúp các em hiểu rằng sách là chìa khóa mở ra cánh cửa tri thức. Nhà trường cũng tạo điều kiện tối đa để các em đọc sách ở trường bất cứ khi nào có nhu cầu; phát động phong trào *Đọc sách cùng con 30 phút mỗi ngày* tới toàn thể phụ huynh; tổ chức các cuộc thi đọc, viết cảm nhận về cuốn sách yêu thích... Nguồn tài liệu, sách cũng được nhà trường chú trọng bổ sung, phát triển liên tục nhằm đáp ứng nhu cầu đa dạng của học sinh.

Ông Đinh Duy Quyết, Chủ nhiệm CLB Văn hóa đọc đa thế hệ thôn Giá Thượng (Ninh Bình) chia sẻ, những người điều hành CLB đều ở độ tuổi "xưa nay hiếm" nhưng cách thức vận hành lại hết sức năng động, sáng tạo. Hằng năm, các cụ đều vận động các nhà xuất bản, cơ quan báo chí ủng hộ sách, báo cho CLB. Đến nay, tổng số sách thường xuyên có trong phòng đọc đã lên tới khoảng 4.500 cuốn. Không những vậy, CLB còn phối hợp với Thư viện tỉnh tổ chức nhiều chương trình giao lưu, mời diễn giả về chia sẻ, "truyền lửa" đam mê với văn hóa đọc... Cứ thế, tình yêu với sách được thế hệ đi trước truyền cho thế hệ đi sau, góp phần phát triển văn hóa đọc tại làng xã, xây dựng đời sống tinh thần lành mạnh, phong phú cho người dân địa phương. ■

Họa sĩ góp tranh đấu giá xây 20 căn nhà tại *Gala Nhân ái 2024*

Gala Nhân ái 2024 với chủ đề *Hành trình 20 năm sẻ chia hy vọng, nâng bước tương lai* do báo *Dân Trí* tổ chức sẽ có hoạt động đấu giá tranh với mong muốn chung tay cùng các Mạnh Thường Quân thực hiện việc xây 20 căn nhà để nâng bước tương lai. Theo đó, chương trình sẽ diễn ra lúc 19h30 ngày 11.4 với những bức tranh giá trị từ 5 họa sĩ, gồm: Họa sĩ Hùng Rô (Nguyễn Mạnh Hùng), họa sĩ Khổng Đỗ Duy, họa sĩ Chu Viết Cường, họa sĩ Nguyễn Thế Hùng và họa sĩ Nguyễn Minh (Minh Phố). Phần lớn số tiền thu được từ các phiên đấu giá (trừ đi các chi phí đã thỏa thuận với họa sĩ, chi phí vận chuyển) sẽ được BTC thực hiện chương trình *Nhân ái 20 năm - 20 căn nhà nâng bước tương lai*.

Tính đến thời điểm này, được biết hành trình Nhân ái đã xây dựng được 126 công trình; trong đó, 48 công trình là phòng học, điểm trường; 18 công trình cầu dân sinh ở các địa phương vùng sâu, vùng xa còn gặp nhiều khó khăn; 50 công trình là những nhà phao chống lũ tại hai xã Tân Hóa và Minh Hóa (huyện Minh Hóa, tỉnh Quảng Bình). Tổng trị giá các công trình lên đến hàng chục tỉ đồng.

HƯƠNG GIANG

Vẻ đẹp Tây Bắc trong *Tiếng khèn mùa ban nở* của Tân Nhàn

NSƯT Tân Nhàn vừa giới thiệu MV mới với ca khúc *Tiếng khèn mùa ban nở*, một sáng tác nổi tiếng của nhạc sĩ Lê Minh, lời thơ Nguyên Như. *Tiếng khèn mùa ban nở* mang âm hưởng miền núi rất rõ nét, ca từ đậm chất vùng cao, giàu hình ảnh thiên nhiên hùng vĩ. Mỗi khi ca khúc cất lên, người nghe đều cảm thấy mình như đang đứng giữa đất trời Tây Bắc và trở thành cô gái vùng núi náo nức đi chợ tình, bâng khuâng nghe tiếng khèn dặt dìu vang vọng khắp các đỉnh núi… Bởi vậy, NSƯT Tân Nhàn đã đưa cả dàn nghệ sĩ múa rong ruổi ghi hình ở nhiều địa điểm nổi tiếng dọc tuyến Hòa Bình, Sơn La... nhằm khắc họa trọn vẹn vẻ đẹp mà ca khúc chuyển tải. Không chỉ đầu tư bối cảnh, MV còn được đầu tư về trang phục và phần vũ đạo, góp phần tạo nên sức trẻ, sự tươi mới, gần gũi hơn với những khán giả đương đại.

BẢO LINH

CÔNG VIÊN ĐỊA CHẤT LẠNG SƠN:

Phát triển du lịch dựa vào các giá trị cốt lõi

NGUYỄN ANH

Xác định đưa du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng của địa phương; phát triển du lịch bền vững dựa vào các giá trị cốt lõi của Công viên địa chất Lạng Sơn, trở thành Công viên địa chất toàn cầu UNESCO năm 2025, tỉnh Lạng Sơn đang triển khai xây dựng bốn tuyến du lịch với 38 điểm đến…

Công viên địa chất Lạng Sơn được thành lập từ năm 2021; năm 2023 điều chỉnh phạm vi ranh giới lên 8 huyện, thành phố với diện tích xấp xỉ 4.842 km^2, dân số khoảng 627.000 người (chiếm 58% diện tích và 78% dân số toàn tỉnh). Đây là vùng đất hội tụ, giao lưu của 7 dân tộc chính là Tày, Nùng, Kinh, Dao, Hoa, Sán Chay, Mông…

Bà Phạm Thị Hương, Phó trưởng BQL Công viên địa chất Lạng Sơn thông tin: Hiện đã trình hồ sơ lên UNESCO và đang hoàn thiện các tiêu chí về hạ tầng và cảnh quan; dự kiến, cơ bản xong trước tháng 7.2024 để đón đoàn chuyên gia thẩm định danh hiệu Công viên địa chất toàn cầu Lạng Sơn, hướng tới mở cửa cho công chúng tham quan, khai thác phát triển du lịch bền vững.

Công viên địa chất Lạng Sơn

Quá trình karst hóa cùng các điều kiện về địa hình, khí hậu, thủy văn và một số điều kiện khác đã tạo cho vùng Công viên địa chất Lạng Sơn hệ thống hang động đá vôi đẹp, độ dài lớn, trong hang có thạch nhũ với nhiều dạng, hầu hết đều được bảo tồn nguyên vẹn. Về mặt cấu trúc, khối karst hóa nằm trong vùng Công viên địa chất là một phức nếp lồi lớn, bị chia cắt thành những khối riêng lẻ với nhiều vết nứt, tạo điều kiện cho sự thâm nhập của sông suối vào hệ thống hang động.

Với chủ đề *Dòng chảy sự sống nơi miền đất thiêng,* bốn tuyến với 38 điểm du lịch tại Công viên địa chất Lạng Sơn là: *Khám phá thế giới Thượng ngàn; Hành trình về miền Thiên giới; Cuộc sống dân dã nơi trần thế; Đường đến Thủy cung* đang được triển khai trên nền tảng gắn kết các địa điểm tiêu biểu về lịch sử tiến hóa liên tục của sự sống và tín ngưỡng thờ Mẫu Tam Phủ. Đó là sự kết hợp hài hòa giữa lịch sử hình thành thế giới tự nhiên và cảnh quan địa chất; sự đa dạng về văn hóa và tín ngưỡng thờ Mẫu ở Lạng Sơn.

Lạng Sơn là mảnh đất giàu giá trị văn hóa, lịch sử với 272 lễ hội truyền thống. Toàn tỉnh có 5 lễ hội được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia, trong đó có 3 lễ hội nằm trong vùng Công viên địa chất là Trò Ngô, Ná Nhèm và Phài Lừa.

Theo UBND tỉnh Lạng Sơn, tổng lượng khách du lịch đến địa phương quý I năm 2024 đạt 1,521 triệu lượt, tăng 12,7% so với cùng kỳ và đạt 37,5% so với kế hoạch năm. Trong đó, khách quốc tế đạt 39.000 lượt, tăng 334% so với cùng kỳ, đạt 24,4% so với kế hoạch năm; khách trong nước đạt 1,482 triệu lượt, tăng 10,5% so với cùng kỳ, đạt 38% so với kế hoạch năm.

Lạng Sơn là mảnh đất giàu giá trị văn hóa, lịch sử

Lạng Sơn xác định đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, thời gian qua, tỉnh đã đầu tư xây dựng hạ tầng kỹ thuật một số khu, điểm du lịch tiềm năng, trong đó có Công viên địa chất Lạng Sơn. Đồng thời, ban hành nhiều cơ chế chính sách, tạo môi trường đầu tư thuận lợi, đẩy mạnh cải cách hành chính, nhất là thủ tục hành chính để thu hút nguồn lực đầu tư phát triển du lịch. Đây là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy Lạng Sơn phát triển toàn diện.

Hiện toàn tỉnh Lạng Sơn có 298 cơ sở lưu trú đạt tiêu chuẩn phục vụ du khách; trong đó có hai cơ sở lưu trú đạt tiêu chuẩn 5 sao, 1 khách sạn 3 sao. Tổng cộng có 3.900 buồng lưu trú, trong đó 421 buồng tiêu chuẩn 5 sao. Ngoài ra, trên địa bàn tỉnh còn có hơn 60 homestay ở các vùng nông thôn, miền núi; 320 nhà hàng, cơ sở ăn uống phục vụ khách du lịch; 6 đơn vị vận chuyển hành khách, 13 doanh nghiệp lữ hành, 4.100 lao động trực tiếp làm du lịch, 108 hướng dẫn viên. 60% lao động ngành Du lịch đã được đào tạo và bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn.

Bà Phạm Thị Giang, Giám đốc Công ty TNHH chế biến và xuất nhập khẩu lâm sản Lạng Sơn - Aforex (xã Nhân Lý, huyện Chi Lăng), chủ Trạm dừng nghỉ Hoa Hồi chia sẻ: Xuất phát là doanh nghiệp xuất khẩu hoa hồi, với mục đích giới thiệu, quảng bá đặc sản của Lạng Sơn, Aforex đã xây dựng Trạm dừng nghỉ rộng hơn 10.000m^2, với những trải nghiệm văn hóa truyền thống đặc sắc, tìm hiểu đặc sản địa phương… để phục vụ du khách. Hiện rất nhiều khách du lịch trong nước và quốc tế đã trở lại nơi đây để được trải nghiệm văn hóa bản địa, mua sắm nông sản, đặc sản. Nhờ đó, năm 2023 và 3 tháng đầu năm 2024, doanh thu của Trạm đã tăng 30% so với cùng kỳ năm trước.

Ông Đặng Xuân Phi, Giám đốc Công ty Tran Tourist cho rằng: "Du lịch Lạng Sơn cần tăng tính kết nối với các địa phương lân cận như Hà Giang, Cao Bằng để thu hút khách đến các địa phương này cũng sẽ ghé qua Lạng Sơn. Đó là cách đứng trên "vai người khổng lồ" để phát triển. Việc đào tạo, huấn luyện, nâng cao nghiệp vụ du lịch, ngoại ngữ cho đội ngũ hướng dẫn viên, những người trực tiếp phục vụ du khách ở các tuyến điểm rất quan trọng. Đồng thời, cần truyền thông điểm đến trên nhiều kênh khác nhau, nhất là qua các KOL để tạo tác động lớn. Đặc biệt, người làm du lịch cần có sự kết nối, liên kết chặt chẽ với nhau để tạo sức mạnh theo cấp số nhân".

Đánh giá Lạng Sơn rất giàu tiềm năng phát triển du lịch và là doanh nghiệp đồng hành cùng địa phương suốt nhiều năm, ông Nguyễn Xuân Hải, Công ty TNHH Viện Phát triển Du lịch bền vững Việt Nam cho biết: "Du lịch Công viên địa chất Lạng Sơn được ví như "nàng công chúa đang ngủ quên", cần sự đánh thức của cộng đồng làm du lịch để tạo ra những sản phẩm vượt trội trong tương lai. Chúng tôi mong muốn thời gian tới sẽ có những chuyến famtrip mời doanh nghiệp lữ hành trên cả nước đến trải nghiệm bốn tuyến du lịch mới tại đây. Đồng thời, góp ý để nâng cấp chất lượng dịch vụ du lịch, trước khi có đoàn của UNESCO đến đánh giá, xem xét công nhận là Công viên địa chất toàn cầu Lạng Sơn". ■

Người Tày Tuyên Quang thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ tỉnh Tuyên Quang vừa tổ chức Tọa đàm Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang của dân tộc Tày trên địa bàn tỉnh. Tại đây, nhiều đại biểu khẳng định, từ khi Nhà nước ban hành quy định về việc cưới, việc tang, ngày lễ, ngày hội thì việc tổ chức đám cưới, đám ma của người Tày đã được tổ chức đơn giản, thời gian thực hiện nghi lễ cũng được rút ngắn, đồng bào tích cực bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá truyền thống và dần loại bỏ các hủ tục, tập quán lạc hậu. Tuy nhiên phong tục, tập quán ở một số nơi vẫn còn nặng nề, tốn kém, lãng phí thời gian, tiền bạc. Có một số đám cưới, đám tang đã xảy ra tình trạng ngộ độc thực phẩm, hiện tượng cờ bạc trá hình gây mất trật tự an ninh - xã hội. Những tác động tiêu cực đó làm ảnh hưởng đến nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc, không còn phù hợp với xu hướng phát triển hiện nay.

Do đó, các đại biểu đã thống nhất, đám cưới cần gọn nhẹ, không phô trương; khuyến khích cô dâu, chú rể mặc trang phục dân tộc; nên khôi phục lại các khúc hát *Văn quan làng*... Đối với việc tang, cần giảm bớt những thủ tục rườm rà, lặp lại nhiều lần. Không làm nhà xe hoặc chỉ làm một tầng, hạn chế làm "ma khô", không dùng loa phóng thanh, không tổ chức ăn uống linh đình...

NINH ANH

Cảnh giác với những "bà mối" giúp tìm việc

● SƠN THÙY

Lợi dụng nhu cầu tìm việc của không ít trẻ em gái có hoàn cảnh khó khăn, các đối tượng xấu đã đứng ra làm "cầu nối" nhưng thực tế lại đưa các em vào những quán karaoke ôm hay tụ điểm hoạt động mại dâm. Các gia đình, cha mẹ cần cảnh giác để con trẻ không bị các "bà mối" trá hình dụ dỗ, lôi kéo…

Chương trình tuyên truyền phòng, chống mua bán người cho phụ nữ huyện miền núi A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế

UBND tỉnh Thừa Thiên Huế vừa ban hành Kế hoạch số 65/KH-UBND về thực hiện công tác phòng, chống mua bán người. Theo đó, tiếp tục phát huy trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia phòng, chống mua bán người, phấn đấu kiềm chế, giảm số vụ phạm tội về mua bán người: 100% tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố liên quan tội phạm mua bán người được tiếp nhận, xử lý, tỷ lệ giải quyết đạt trên 90%. Tỷ lệ điều tra, khám phá các vụ án mua bán người đạt trên 90% tổng số án khởi tố; 95% số vụ án mua bán người hằng năm được giải quyết và truy tố; 90% số vụ mua bán người được giải quyết, xét xử. Đồng thời, làm tốt công tác giải cứu, bảo vệ an toàn và hỗ trợ nạn nhân...

Tỉnh Thừa Thiên Huế đặt mục tiêu 100% các huyện, thị xã, thành phố triển khai và đảm bảo yêu cầu về thực hiện hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về địa phương trong năm 2024; 100% trường hợp sau khi xác định là nạn nhân được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ theo nhu cầu và hưởng các chế độ hỗ trợ theo quy định của pháp luật, đảm bảo quyền và lợi ích của nạn nhân, giúp họ nhanh chóng hòa nhập cộng đồng, tránh bị mua bán trở lại; 100% cán bộ làm công tác hỗ trợ nạn nhân các cấp được tập huấn, nâng cao năng lực chuyên môn và các kỹ năng liên quan…

Tại Thừa Thiên Huế, năm 2023 vừa qua, cơ quan chức năng đã phối hợp giải cứu 7 nạn nhân bị các đối tượng xấu lừa dẫn đi và ép phải phục vụ, bán dâm ở các quán kinh doanh dịch vụ karaoke. Trong số đó, có cả nạn nhân là trẻ em gái chỉ mới 14, 15 tuổi. Sau khi các em được trở về với gia đình, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh đã tổ chức thăm hỏi, động viên, chia sẻ và giúp đỡ các em sớm hòa nhập cuộc sống. Phần lớn trẻ em gái vị thành niên bị rơi vào "bẫy" của đối tượng xấu đều có hoàn cảnh gia đình khó khăn, phải nghỉ học sớm nên Hội đã phối hợp với các cơ quan, đoàn thể kết nối, hỗ trợ các em đi học trở lại hoặc theo học nghề để có thể tìm việc làm ổn định.

Em P.N (15 tuổi, trú tại phường Hương Sơ, TP Huế) là con gái thứ hai trong gia đình có bốn người con. Bố em làm nghề đạp xích lô thu nhập bấp bênh, mẹ lại hay đau yếu nên P.N và chị gái đã nghỉ học để phụ giúp gia đình. Em muốn đi học nghề nhưng không có điều kiện, qua kết nối của người quen trên mạng xã hội, em đã bị các đối tượng xấu lợi dụng. Hiện P.N mong muốn được học nghề trang điểm và đã được các tổ chức giúp đỡ, hỗ trợ. Ở cách nhà P.N không xa là căn nhà của gia đình em T.K (16 tuổi), cũng bị lừa đi bán quần áo ở Hà Nội nhưng thực tế là đi phục vụ ở quán karaoke và bị ép bán dâm. Theo chia sẻ của T.K, em nghỉ học từ năm lớp 6 rồi vào Đà Nẵng học nghề ở một cơ sở spa. Mẹ em buôn bán ve chai, ba làm phụ hồ theo các công trình lâu lâu mới về nhà. Hai em của K. còn đang đi học nên em muốn đi làm kiếm tiền giúp đỡ cha mẹ. Sau khi được giải cứu khỏi đường dây của các đối tượng xấu, T.K mong muốn được đi học lại, nhưng do đã nghỉ học quá lâu nên em được hỗ trợ chuyển sang học nghề.

Cùng hoàn cảnh, em K.Q (15 tuổi, trú tại thị xã Hương Thủy, tỉnh Thừa Thiên Huế) là con cả trong gia đình có bốn chị em. Cha mẹ làm công việc chân tay không ổn định, học lực lại kém nên K.Q nghỉ học ngay sau khi kết thúc lớp 5. Dù mong muốn được đi làm kiếm tiền, nhưng Q. còn quá nhỏ, chưa thể đăng ký đi học nghề. Một phần buồn chán do mâu thuẫn gia đình, phần vì áp lực cuộc sống khó khăn nên Q. cũng đi tìm việc rồi bị lừa bán ra các tỉnh phía Bắc.

Những trẻ em gái nói trên đều là nạn nhân của đường dây mua bán người do nhóm đối tượng ở các địa phương phía Bắc tổ chức, đã bị Cục Cảnh sát hình sự (Bộ Công an) cùng Công an tỉnh Lào Cai và tỉnh Thừa Thiên Huế phối hợp với Phòng Phòng, chống mua bán người, Cục Phòng, chống ma túy và tội phạm (Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng) triệt phá hồi năm 2023.

Kẻ cầm đầu đường dây "bà mối" kết nối việc làm ở Thừa Thiên Huế là đối tượng Hà Thị Thu Hằng (32 tuổi, trú tại thị xã Hương Trà). Người này đã cùng đồng bọn sử dụng các tài khoản mạng xã hội để dụ dỗ trẻ em gái ra Hà Nội làm công việc bán quần áo với mức lương hấp dẫn. Thực tế, Hằng đã đưa nạn nhân lên Lào Cai bán với mức giá từ 3-5 triệu đồng/người cho đối tượng Nguyễn Mạnh Hổ (trú tại huyện Thanh Ba, Phú Thọ). Sau đó, Hổ bắt các nạn nhân phục vụ ở các quán karaoke, ép tham gia vào các vụ bán dâm do Hổ và đồng bọn tổ chức.

Theo bà Hoàng Thị Phương Hiền, Phó Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Thừa Thiên Huế, 7 nạn nhân vừa được "giải cứu" khỏi đường dây ép bán dâm đều có hoàn cảnh gia đình khó khăn. Đặc biệt, các em đều nghỉ học sớm, hay sa đà vào mạng xã hội nên dễ bị các đối tượng xấu dụ dỗ. Trong khi đó, cha mẹ các em đều phải mưu sinh vất vả, ít có thời gian quan tâm và chăm sóc con cái. Sau khi các nạn nhân trở về, Hội và chính quyền địa phương đã thăm hỏi, động viên, tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng để kết nối, giúp đỡ các em và gia đình. Đồng thời, Hội cũng đẩy mạnh thông tin, cảnh báo tình trạng lừa đảo mua bán người để các hội viên lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng. Tuyên truyền các gia đình cần quan tâm, sát sao đến diễn biến tâm lý của con trẻ, tránh để các em bị đối tượng xấu lợi dụng lừa vào đường dây mua bán người và các tệ nạn xã hội.■

Điện Biên: Chăm lo cho gia đình chính sách và người có công

Bộ Tổng Tham mưu QĐND Việt Nam vừa tổ chức trao tặng kinh phí hỗ trợ xây dựng 10 nhà đại đoàn kết, 2 nhà tình nghĩa và 70 suất quà tặng gia đình chính sách, người có công với cách mạng ở tỉnh Điện Biên. Đây là hoạt động ý nghĩa nhân kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ (7.5.1954 - 7.5.2024).

Tại buổi gặp mặt, Thượng tướng Phùng Sĩ Tấn, Phó Tổng Tham mưu trưởng QĐND Việt Nam bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc những cống hiến to lớn, hy sinh xương máu của các anh hùng liệt sĩ; thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, trong đó có những chiến sĩ Điện Biên năm xưa. Theo Thượng tướng, hằng năm, cán bộ, chiến sĩ Bộ Tổng Tham mưu luôn thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng đối với công tác đền ơn đáp nghĩa. Toàn cơ quan đang phụng dưỡng suốt đời 42 bà mẹ Việt Nam anh hùng; quyên góp kinh phí xây dựng hơn 1.000 căn nhà tình nghĩa, nhà đồng đội tặng các gia đình chính sách trong cả nước.

MINH HẢI

Quảng Ngãi triển khai công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình

UBND tỉnh Quảng Ngãi vừa ban hành Kế hoạch số 54/KH-UBND triển khai thực hiện công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình trên địa bàn tỉnh năm 2024. Theo Kế hoạch, tỉnh sẽ tập trung quán triệt, triển khai các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các chiến lược, quyết định, kế hoạch, chương trình về công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình trên địa bàn tỉnh. Tổ chức thực hiện và kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật liên quan đến công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình.

Bên cạnh đó, các Sở, ngành liên quan, các huyện, thị xã, thành phố của tỉnh chủ động xây dựng kế hoạch, phối hợp với các cơ quan liên quan thực hiện hiệu quả nhiệm vụ công tác gia đình; phòng, chống bạo lực gia đình được phân công. Trong đó, chú trọng các nhiệm vụ giáo dục đạo đức, lối sống; triển khai bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình; phòng, chống bạo lực gia đình; bình đẳng giới; chăm sóc, phát huy vai trò của người cao tuổi; chăm sóc, bảo vệ, giáo dục trẻ em; phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em…

THÙY DUNG

ĐỀ ÁN PHÁT TRIỂN CÁC MÔN THỂ THAO TRỌNG ĐIỂM:

Hướng tới **Olympic** và **Asian Games**

● **THU SÂM**

Cục Thể dục thể thao đang tiến hành xây dựng Đề án phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic và Asian Games đến năm 2030, định hướng đến năm 2045. Khi được các cấp phê duyệt, Đề án được chờ đợi sẽ giúp Thể thao Việt Nam có bước chuẩn bị tốt cho tương lai.

Đánh giá phân tích kỹ thực trạng

Trong lịch sử hơn 78 năm, ngành Thể thao đã đạt được nhiều thành tích vang dội, được Đảng, Nhà nước và nhân dân ghi nhận. Trong đó dấu son đáng tự hào là chiếc HCV Olympic tại Rio - Brazil năm 2016 của xạ thủ Hoàng Xuân Vinh. Cùng với đó là những thành tích đầy tự hào khác như chiếc HCB cũng của xạ thủ Hoàng Xuân Vinh cùng năm 2016, rồi chiếc HCB Olympic đầu tiên của võ sĩ Trần Hiếu Ngân, tấm HCB môn cử tạ của đô cử Hoàng Anh Tuấn tại Olympic 2008. Trên đấu trường lớn nhất của châu lục, tại các kỳ Asian Games (ASIAD), Thể thao Việt Nam cũng đoạt nhiều chiếc huy chương đáng tự hào.

Tuy nhiên thực tiễn qua các kỳ Olympic 2020, ASIAD 2018 và 2022 cũng chỉ ra rằng đã tới lúc Thể thao Việt Nam tiếp tục cần có sự nhìn nhận mới về cách thức đầu tư cho thể thao thành tích cao. Nếu chúng ta không thay đổi cách đầu tư thì rất khó hướng tới đấu trường lớn nhất châu lục và thế giới. Xuất phát từ thực tiễn cấp bách này, Bộ VHTTDL đã giao Cục Thể dục thể thao xây dựng Đề án phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic và Asian Games đến năm 2030, định hướng đến năm 2045 nhằm đưa ra các mục tiêu, lộ trình cụ thể cho thể thao thành tích cao phát triển, vươn tầm châu lục và thế giới tương xứng với vị thế của Việt Nam trong thời gian tới.

Hiện Đề án đang được Cục Thể dục thể thao phối hợp cùng các đơn vị gấp rút xây dựng với mục đích tạo sự chuyển biến về số lượng, chất lượng đội ngũ vận động viên, huấn luyện viên làm tiền đề cho bước phát triển đột phá về thành tích các môn thể thao trọng điểm, để thể thao thành tích cao Việt Nam sánh vai với thể thao các nước trong khu vực, châu lục và thế giới tại các kỳ Olympic và ASIAD đến năm 2030, định hướng đến năm 2045.

Một trong những khó khăn của thể thao thành tích cao là nguồn lực về tài năng trẻ chưa nhiều

Ảnh: QUÝ LƯỢNG

Việc xây dựng Đề án sẽ dựa trên những phân tích kỹ, đánh giá chính xác thành tích các môn thể thao thành tích cao của Việt Nam tại các đấu trường châu lục, thế giới, Olympic, từ đó làm cơ sở xác định rõ nhiệm vụ và giải pháp thực hiện phát triển các môn thể thao trọng điểm trong tình hình hiện nay. Việc đánh giá, phân tích kỹ thực trạng cũng giúp cho việc xây dựng Đề án sát thực và có tính khả thi.

Kỳ vọng tạo bước đột phá mới

Theo các chuyên gia, bên cạnh những kết quả đã đạt được, hiện Thể thao Việt Nam đang phải đối mặt với những hạn chế như nguồn lực về tài năng VĐV trẻ chưa nhiều. Thứ nhất, hiện cả nước chỉ có khoảng 960 VĐV tại các đội tuyển trẻ quốc gia, số lượng đào tạo trẻ của một số môn thể thao, nội dung mũi nhọn còn rất hạn chế. Đơn cử như môn Thể dục dụng cụ, hiện chỉ có 5 đơn vị đào tạo VĐV chuyên nghiệp; Đội tuyển trẻ Thể dục dụng cụ chỉ có 26 VĐV tập huấn tại Hà Nội và Cần Thơ.

Thứ hai, các VĐV có khả năng tranh chấp huy chương trên đấu trường Olympic và ASIAD chưa thực sự được như mong đợi và duy trì được sự ổn định về thành tích; thành tích và số lượng VĐV tham dự tại các kỳ Olympic cũng không ổn định. Tại Olympic London năm 2012, Việt Nam có 18 VĐV giành suất tham dự và có được 1 HCĐ ở môn Cử tạ. Đến Olympic Rio năm 2016, chúng ta có 23 VĐV tham dự và giành được 1 HCV và 1 HCB môn Bắn súng. Tuy nhiên tại Olympic Tokyo 2020, Thể thao Việt Nam chỉ có 18 VĐV vượt qua vòng loại và không giành được huy chương. Hiện chúng ta cũng chỉ đặt mục tiêu có từ 12-15 VĐV giành vé đến Olympic Paris 2024.

Thực tế cho thấy đó là, mặc dù tại các kỳ SEA Games Việt Nam vẫn duy trì được vị trí và sự tiến bộ, nhưng tại đấu trường Olympic, chúng ta vẫn chưa có được sự ổn định và đảm bảo về thành tích, nhất là khi so sánh với các nước trong khu vực như Thái Lan, Indonesia, Malaysia. Đây cũng là các quốc gia luôn đảm bảo cả số lượng và chất lượng lực lượng VĐV khi tham dự các kỳ Olympic. Điều này cũng tương tự như ở các kỳ ASIAD, cho dù không bị giới hạn nhiều về số lượng VĐV tham dự, nhưng thành tích của chúng ta còn rất hạn chế.

Thứ ba là nguồn HLV nội đạt trình độ đào tạo được VĐV có huy chương tại Olympic và ASIAD còn rất khiêm tốn. Thứ tư, hệ thống cơ sở vật chất phục vụ việc tập luyện dù đã được quan tâm nhưng vẫn còn thiếu: Trung tâm HLTTQG Hà Nội mới đáp ứng được 50%, Trung tâm HLTTQG TP.HCM đáp ứng được 30%, Trung tâm HLTTQG Đà Nẵng, Cần Thơ còn thiếu một số hạng mục cơ bản như bể bơi, sân đá bóng, đường chạy tiêu chuẩn.

Bên cạnh đó, việc áp dụng các thành tựu của khoa học công nghệ, dinh dưỡng thể thao và các điều kiện đảm bảo khác như chăm sóc sức khỏe, hồi phục, chữa trị chấn thương, tâm lý... còn nhiều hạn chế. Điều này đã tạo ra giới hạn cho công tác huấn luyện, giới hạn cho thành tích của các VĐV.

Thứ năm, chúng ta còn eo hẹp về kinh phí tập huấn dài hạn ở nước ngoài và thi đấu quốc tế, đặc biệt là tại các nước mạnh về thể thao thành tích cao. Thứ sáu, chúng ta hiện không đủ kinh phí thuê những chuyên gia giỏi, hàng đầu châu lục và thế giới. Để có lực lượng chuyên gia đủ tầm, chúng ta cần đáp ứng mức lương khoảng 8.000 USD/tháng cho từ 20 đến 25 chuyên gia. Tuy nhiên, mức lương trung bình hiện nay Việt Nam đang chi trả cho chuyên gia là từ 3.000 USD đến 4.000 USD/tháng. Thứ bảy, hệ thống thi đấu trong nước hiện thiếu các giải thi đấu quốc tế đỉnh cao…

Từ thực trạng trên cho thấy thể thao thành tích cao của Việt Nam cần có sự điều chỉnh nhằm đáp ứng với những thay đổi của điều kiện thực tế, giúp cho các VĐV nâng cao năng lực cạnh tranh tại Olympic và ASIAD. Theo kế hoạch trong năm nay Đề án sẽ được phê duyệt, từ đó sẽ tạo bước đột phá cho Thể thao Việt Nam tại các đấu trường lớn. ■

Va chạm để tiến bộ

Cuộc đua xe đạp toàn quốc Cúp Truyền hình TP.HCM - giải đấu lớn nhất trong năm của xe đạp đường trường Việt Nam đang diễn ra sôi động trên những cung đường xuôi dọc theo chiều dài đất nước. Ở lần thứ 36 được tổ chức, giải quy tụ 15 đội đua với 25 chặng đua. Tổng lộ trình hơn 2.700 km từ miền Bắc đến miền Trung, lên vùng Tây Nguyên rồi hướng về miền Đông - Tây Nam Bộ, trước khi trở về TP.HCM đúng vào trưa ngày 30.4 lịch sử.

Trong lịch sử ra đời và phát triển đến nay, chưa bao giờ Cúp Truyền hình TP.HCM lại hứa hẹn nhiều hấp dẫn như cuộc đua năm nay khi có rất nhiều đội đã tăng cường ngoại binh. Ê-kíp TP.HCM đang có sự phục vụ của bộ đôi người Nga là Igor Frolov và Ivanov Timofei. Kình địch số 1 của TP.HCM là ê-kíp An Giang cũng có 2 ngoại binh người Nga là Petr Rikunov và Roman Maikin, trong đó Petr Rikunov đang là đương kim áo vàng, được đánh giá rất toàn diện, còn Roman Maikin được mệnh danh là "thần gió" với khả năng nước rút rất tốt.

Ê-kíp Vĩnh Long cũng cho thấy tham vọng lớn khi chiêu mộ bộ đôi ngoại binh đẳng cấp người Estonia là Mihkel Raim và Martin Laas. Đội đua Bình Dương cũng trình làng ngoại binh chất lượng là Novikov (Nga), trong khi Đồng Nai có sự phục vụ của tay đua từng 2 năm (2019, 2020) mặc áo vàng là Javier Sarda Perez (Tây Ban Nha), còn Đồng Tháp tiếp tục sử dụng cựu tuyển thủ U23 Pháp, áo vàng năm 2021 - Loic Desriac. Nếu như những năm gần đây, cuộc tranh chấp áo vàng chỉ tập trung vào 2 hoặc 3 ngoại binh có chất lượng tốt, thì năm nay, con số đã tăng lên rất nhiều. Thực tế cho thấy, những ngoại binh trên đang "làm mưa làm gió" tại giải.

Theo đánh giá của giới chuyên môn, các ngoại binh trên có trình độ vượt trội so với các tay đua nội, do vậy việc thi đấu với họ sẽ giúp các tay đua Việt Nam, đặc biệt là những tuyển thủ quốc gia, cũng như các tay đua trong nước khác có cơ hội va chạm, cọ xát.

Sự xuất hiện của các ngoại binh không chỉ nâng tầm giải đấu mà còn giúp các tay đua trong nước va chạm và cọ xát để tiến bộ về chuyên môn

Ảnh: NHƯ HUY

NGỌC LÝ

CHUYÊN GIA BAE JI WON:

HLV Hoàng Anh Tuấn thông minh và logic

● **NGỌC TRUNG (thực hiện)**

Trao đổi cùng *Văn Hóa*, chuyên gia Bae Ji Won, thành viên ban huấn luyện đội tuyển U23 Việt Nam từng giành ngôi á quân U23 châu Á 2018, đã có những chia sẻ về hành trình kỳ diệu tại Thường Châu (Trung Quốc) cũng như đánh giá rất cao năng lực của ông Hoàng Anh Tuấn, HLV trưởng đội tuyển U23 Việt Nam hiện tại.

● **P.V:** *Xin chào ông Bae Ji Won. Cảm ơn ông đã nhận lời phỏng vấn của Báo* Văn Hóa. *Ngày 8.4 vừa qua, đội tuyển U23 Việt Nam đã lên đường sang Qatar tham dự vòng chung kết U23 châu Á 2024 (diễn ra từ 15.4 đến 3.5). Cũng giải đấu này 6 năm về trước, kỳ tích đã được tạo nên trên đất Thường Châu. Là thành viên ban huấn luyện của HLV Park Hang-seo thời điểm ấy, xin ông chia sẻ một chút về hành trình đầy cảm xúc đó?*

- Chuyên gia Bae Ji Won: Thực ra lúc mới tham gia ban huấn luyện đội tuyển U23 Việt Nam, tôi chưa thích nghi được với các cầu thủ. Tôi khá trăn trở và áp lực để đạt được kết quả tốt. Tôi nghĩ các thành viên của đội bóng đều cảm nhận được sức ép tâm lý như vậy. Dù vậy, sự tích cực của các chàng trai trẻ dần cấy thêm hy vọng. Ban huấn luyện cũng nỗ lực trui rèn ý chí và sự tập trung cho các cầu thủ qua các bài tập. Sau đó, chúng tôi sang Thái Lan tham dự M150 Cup. Sự tự tin càng lên cao khi đội tuyển U23 Việt Nam đánh bại đội chủ nhà, vốn là kình địch lâu năm.

Nhìn lại quãng thời gian ấy, chúng tôi (ban huấn luyện) đã nỗ lực hết sức mình để tối ưu hóa chiến thuật lẫn thể lực cho các cầu thủ. Với những đối thủ đẳng cấp cao tại giải U23 châu Á, việc xây dựng đấu pháp hoàn thiện và duy trì thể trạng tốt là điều quan trọng nhất. Thế nên HLV Park Hang-seo rất chú trọng vấn đề phục hồi và ngăn ngừa nguy cơ chấn thương cho các trụ cột. Bên cạnh đó, U23 Việt Nam cố gắng cải thiện mảng miếng phối hợp và sự ăn ý qua các buổi tập và từng trận đấu.

Thời điểm đó, ông Park rất lo lắng với chấn thương của trung vệ Bùi Tiến Dũng. Quyết định chọn hay loại cậu ấy thật khó khăn. Đơn giản Tiến Dũng đã chứng minh được năng lực và trở thành cầu thủ quan trọng. Cuối cùng, theo chỉ đạo của HLV Park Hang-seo, tôi đã áp dụng chế độ chăm sóc đặc biệt cho Dũng. Tôi đã hỗ trợ Dũng hết sức để cậu ấy có thể sang Trung Quốc. Cuối cùng, cậu ấy không chỉ có mặt trong đội hình chính mà còn thực hiện thành công loạt sút luân lưu quyết định ở trận tứ kết gặp U23 Iraq.

HLV Hoàng Anh Tuấn được đánh giá là người có khả năng sáng tạo và gắn kết các học trò **Ảnh: VFF**

Thực ra chính chúng tôi không kỳ vọng tiến xa đến thế. Ngay từ đầu U23 Việt Nam đã phải nằm chung bảng với toàn đội mạnh, bao gồm Hàn Quốc, Australia và Syria. Cơ hội càng nhỏ nhoi hơn sau thất bại 1-3 trước Hàn Quốc ở trận mở màn. Tuy nhiên, các cầu thủ luôn giữ được tinh thần tích cực, họ tươi vui và thể hiện ý chí chiến thắng mạnh mẽ. Trên hết, họ thể hiện tinh thần đồng đội và sự gắn kết tuyệt diệu. Sự nghiêm chỉnh tuân thủ yêu cầu ban huấn luyện đề ra cũng là điều đáng nói. Rốt cuộc, các cầu thủ tạo nên tập thể đoàn kết, đồng cam cộng khổ lúc khó khăn và nỗ lực cho tới phút cuối cùng.

Theo quan điểm của tôi, đó là đội U23 Việt Nam xuất sắc nhất từ con người đến lối chơi. Các cầu thủ tiếp thu các kiến thức chiến thuật phức tạp và những bài tập thể lực khắc nghiệt bằng sức mạnh tinh thần đáng kinh ngạc. Nhờ vậy, kinh nghiệm và tinh thần thi đấu của U23 Việt Nam tăng đột biến từ vòng bảng đến vòng đấu loại trực tiếp. Toàn đội đều cảm nhận được sự tự tin và hy vọng căng tràn để sẵn sàng đương đầu mọi thử thách. Tất nhiên, sỹ khí ấy được đóng góp rất nhiều từ sự cổ vũ của người hâm mộ nữa.

● *Cảm ơn ông vì đã nhắc lại ký ức về một trong những mốc son chói lọi nhất của bóng đá Việt Nam. Trở lại với hiện tại, người dẫn dắt đội tuyển U23 Việt Nam tại giải đấu sắp tới là HLV Hoàng Anh Tuấn. Ông đánh giá như thế nào về nhà cầm quân từng đưa U19 Việt Nam đến U20 World Cup này?*

- Bản thân tôi từng đồng hành với HLV Hoàng Anh Tuấn khi còn làm việc tại LĐBĐ Việt Nam (VFF). Chúng tôi cũng tham dự một buổi hội thảo được tổ chức tại Trung tâm bóng đá PVF. Tôi có cảm tình và ấn tượng sâu sắc về người đàn ông này. Hoàng Anh Tuấn tạo cho tôi cảm giác về một huấn luyện viên làm việc logic và thông minh. Đặc biệt theo dõi đội tuyển U20 Việt Nam thi đấu, tôi nhận thấy ông ấy am hiểu sâu rộng và vận dụng chiến thuật hiệu quả. Tôi nghĩ Hoàng Anh Tuấn có một niềm đam mê đặc biệt với bóng đá. Chỉ có như vậy ông mới đủ kiên trì và cần mẫn để đạt được thành quả như ngày hôm nay.

Một điều nữa tôi ấn tượng với HLV Hoàng Anh Tuấn là khả năng tạo sự gắn kết giữa các học trò bằng tinh thần đồng đội và chuyển tải ý đồ lẫn kiến thức thật hiệu quả để họ ý thức được vị trí và vai trò trên sân. Hy vọng rằng bóng đá Việt Nam trong tương lai sẽ phát triển hơn nữa thông qua việc khám phá và phát triển những tài năng trẻ, bởi vì có những chiến lược gia như Hoàng Anh Tuấn.

● *Dưới sự dẫn dắt của HLV Hoàng Anh Tuấn, theo ông đội tuyển U23 Việt Nam có bao nhiêu cơ hội vượt qua vòng bảng?*

- Thực sự khá khó đoán song vẫn có nhiều điều để hy vọng. U23 Việt Nam nằm chung bảng với Uzbekistan, Kuwait và Malaysia. Đánh bại Uzbekistan là nhiệm vụ khó khăn. Vì vậy U23 Việt Nam cần nỗ lực hết sức để giành chiến thắng trước Kuwait và Malaysia. Bản thân tôi cho rằng Malaysia sẽ là đối thủ dễ chơi, thế nên trận đấu mang ý nghĩa sống còn để vượt qua vòng bảng là cuộc chạm trán Kuwait. Tóm lại ở trận đầu tiên gặp Kuwait và trận thứ hai gặp Malaysia, thầy trò Hoàng Anh Tuấn cần giành tối đa điểm số. So với năm 2018, bảng đấu của U23 Việt Nam hiện tại có phần nhẹ nhàng hơn, nhưng không vì thế mà chủ quan được. Phải tập trung cao độ và thi đấu tốt nhất có thể.

● *Tại Thường Châu, Quang Hải đã vụt sáng, nhưng các cầu thủ khác cũng đều thể hiện phong độ cao, đặc biệt là sự gắn kết. Bây giờ ở Qatar, ông đánh giá đâu là những cầu thủ sẽ dẫn dắt đội tuyển U23 Việt Nam?*

- Khuất Văn Khang và Nguyễn Đình Bắc là những cầu thủ đã có kinh nghiệm thi đấu tại đội tuyển quốc gia (ĐTQG). Quang Hải cũng được triệu tập vào ĐTQG từ khi còn rất trẻ. Ngoài tài năng, kinh nghiệm trận mạc rất quan trọng. Vì thế có thể kỳ vọng Văn Khang và Đình Bắc sẽ dẫn dắt tuyển U23 trên sân. Ngoài ra, Văn Khang là cầu thủ rất đa năng. Tất nhiên, muốn tỏa sáng cần có sự hỗ trợ đắc lực của toàn đội. Quang Hải cũng như vậy thôi. Đối với HLV, việc quan trọng nhất là phát huy hết khả năng của từng cầu thủ trong lối chơi chung của toàn đội. Dựa trên yếu tố ấy, nếu mọi cầu thủ đều hoàn thành nhiệm vụ được giao thì kết quả tích cực sẽ đến. Thay vì dự đoán cầu thủ nào tỏa sáng như Quang Hải, điều đáng quan tâm hơn là những cầu thủ nào đã hỗ trợ, thậm chí hy sinh để Quang Hải tỏa sáng. Bóng đá là môn thể thao tập thể, thế nên mọi cầu thủ phải đoàn kết và biết hy sinh vì toàn đội.

Nên nhớ các cầu thủ độ tuổi U23 đang trong quá trình hoàn thiện. Họ chưa trưởng thành nhưng cũng không còn quá trẻ. Họ chưa đủ kinh nghiệm trận mạc để cảm nhận hết diễn tiến của cả trận đấu. Nền tảng quan trọng nhất để U23 Việt Nam giành ngôi á quân năm 2018 đầu phải chiến thuật hay sự tỏa sáng của các cầu thủ. Yếu tố tiên quyết là ý chí và sự gắn kết cực kỳ mạnh mẽ. Các cầu thủ sát cánh cùng nhau với sự quả cảm, họ không hề sợ hãi hay lùi bước trước bất cứ đối thủ mạnh nào. Đội tuyển U23 Việt Nam hiện tại dưới sự dẫn dắt của HLV Hoàng Anh Tuấn cũng sẽ cực kỳ khó chơi nếu có bản lĩnh và ý chí như thế.

● *Xin cảm ơn ông!* ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

New Zealand thắt chặt các quy định thị thực

Chính quyền New Zealand đã thắt chặt các quy định về thị thực lao động nhằm đối phó với mức độ di cư tại nước này.

Theo các quy định mới, nhà tuyển dụng cần có trách nhiệm đảm bảo những người nhập cư đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về kỹ năng và kinh nghiệm trước khi mời họ làm việc. Những ứng viên với tay nghề thấp khi nộp đơn xin thị thực phải đáp ứng các yêu cầu về tiếng Anh và chỉ được phép ở lại trong khoảng thời gian 3 năm thay vì 5 năm như trước đây. Bộ trưởng Cục quản lý xuất nhập cảnh, Erica Stanford cho biết: "Việc thiết lập các cơ chế nhập cư phù hợp là rất quan trọng đối với kế hoạch xây dựng lại nền kinh tế lúc này".

P.M.N

Tây Ban Nha bãi bỏ "visa vàng"

Thủ tướng Tây Ban Nha Pedro Sanchez cho biết, nước này sẽ bãi bỏ chương trình "visa vàng" cấp quyền cư trú cho những người nước ngoài đầu tư lớn vào bất động sản nước này. Đây là chương trình cho phép các công dân ngoài EU khi đầu tư ít nhất 500.000 euro vào bất động sản Tây Ban Nha sẽ được cấp một giấy phép đặc biệt, họ có thể sống và làm việc tại nước này trong vòng 3 năm. Ông Sanchez cho biết: "Hiện, 94/100 "visa vàng" có liên quan đến đầu tư bất động sản. Các thành phố lớn đang phải đối mặt với thị trường căng thẳng cao độ khiến cho chính những người dân đang sống, làm việc và đóng thuế tại những nơi đó gần như không thể tìm được nhà ở tốt. Việc bãi bỏ "visa vàng" này sẽ giúp tiếp cận nhà ở giá rẻ trở thành quyền cho công dân".

Số liệu từ Chính phủ Tây Ban Nha cho biết, từ khi bắt đầu chương trình thị thực vàng cho đến tháng 11.2022, nước này đã cấp gần 5.000 giấy phép.

H.HẠNH

Áp lực trong việc nuôi con ở một số quốc gia châu Á

● **THÁI AN**

Chi phí nuôi con ở Hàn Quốc, Trung Quốc đang cao thứ nhất và thứ hai trên thế giới. Nguyên nhân dẫn đến tình trạng này mới là điều đáng suy ngẫm.

Theo báo cáo mới đây của Viện Nghiên cứu dân số YuWa có trụ sở ở Bắc Kinh (Trung Quốc), Hàn Quốc là nơi có chi phí nuôi dạy con cái cao nhất thế giới so với GDP bình quân đầu người. Tiếp đó, quốc gia có chi phí nuôi con đắt đỏ là Trung Quốc. Theo báo cáo này, chi phí để nuôi dạy một đứa trẻ đến năm 18 tuổi ở Hàn Quốc cao gấp 7,79 lần GDP tính theo đầu người. Ở Trung Quốc, con số này là 6,3 lần, vượt xa mức 4,26 lần của Nhật Bản, 2,24 lần ở Pháp, 4,11 lần ở Mỹ và 2,08 lần ở Australia.

Báo cáo của Viện Nghiên cứu dân số YuWa cho biết, chi phí trung bình toàn quốc để nuôi một đứa trẻ ở Trung Quốc đến 18 tuổi là khoảng 538.000 nhân dân tệ (74.600 USD). Trong đó bao gồm phí bảo mẫu và chăm sóc trẻ em, tiền chi cho trường học và tài liệu giáo dục cũng như phí hoạt động ngoại khóa. Bắc Kinh và Thượng Hải vẫn là những nơi đắt đỏ nhất ở Trung Quốc về chi phí nuôi dạy một đứa trẻ - với con số trung bình lần lượt là khoảng 936.000 nhân dân tệ và 1,01 triệu nhân dân tệ. Nếu tính cả chi phí học đại học, mức trung bình toàn quốc sẽ tăng hơn 25%, chạm mốc hơn 680.000 nhân dân tệ. Báo cáo cho biết cần phải ước tính chi phí giáo dục đại học vì dù cha mẹ không có nghĩa vụ phải hỗ trợ tài chính khi con cái đã đủ 18 tuổi, thực tế hầu hết họ đều làm như vậy.

Trung Quốc là một trong những quốc gia có áp lực chi phí nuôi con cao nhất thế giới **Ảnh: BLOOMBERG**

Kết quả của việc này là giới trẻ ở hai quốc gia này ngại kết hôn và sinh con. Các nghiên cứu tại Trung Quốc, Hàn Quốc cho rằng chi phí chăm sóc trẻ đắt đỏ là một trong những yếu tố quan trọng nhất ảnh hưởng đến ý muốn có con của giới trẻ. Năm ngoái, tổng tỷ suất sinh của Hàn Quốc (số con trung bình mà một phụ nữ dự kiến sẽ sinh trong đời) là 0,78, thấp nhất thế giới, trong khi con số này của Trung Quốc là 1,1.

Điều đáng nói là theo báo cáo trên, phần lớn số tiền dành để nuôi dạy trẻ ở các quốc gia này là dành cho giáo dục. Theo thống kê, các gia đình ở Hàn Quốc đã chi hơn 20 tỉ USD cho việc học thêm của con cái. Con số này đồng nghĩa với việc trung bình hằng tháng, phụ huynh sẽ chi 320 USD cho mỗi học sinh. Đáng chú ý, cứ 10 học sinh thì có 8 em học thêm ở các cơ sở giáo dục tư nhân, tham gia vào các trường luyện thi trên khắp đất nước. Còn ở Trung Quốc, người dân tin rằng học tại các trường danh tiếng là yếu tố quan trọng để thành công.

Giáo sư Stuart Gietel-Basten từ Đại học Khoa học và Công nghệ Hồng Kông (Trung Quốc) cho biết: "Ở châu Á, chúng ta có áp lực buộc con cái phải thành công, và con đường dẫn đến thành công khá hẹp. Mặc dù có nhiều trường đại học ở đại lục, các bậc cha mẹ mong muốn con cái thành công bằng cách vào được một trường đại học cụ thể".

Bên cạnh đó, theo báo cáo của Viện YuWa cũng như các nhà phân tích, việc nuôi dạy một đứa trẻ không chỉ có áp lực tài chính mà còn có một cái giá đắt phải trả về thời gian và chi phí cơ hội cho các bậc cha mẹ, đặc biệt là các bà mẹ. Số giờ làm việc được trả lương của phụ nữ sau khi có con cũng giảm, chủ yếu là trước khi trẻ tròn 4 tuổi. Tuy nhiên, số giờ làm việc được trả lương của nam giới vẫn không thay đổi sau khi làm cha. Theo nghiên cứu được báo cáo trích dẫn, ở Trung Quốc, mỗi đứa trẻ được sinh ra đồng nghĩa với việc lương của phụ nữ sẽ giảm từ 12%-17%. "Vì những lý do như chi phí sinh con cao và sự khó khăn của phụ nữ trong việc cân bằng giữa gia đình và công việc, mức sẵn lòng sinh con trung bình của người dân Trung Quốc gần như thấp nhất trên thế giới", báo cáo viết.

Tỷ lệ sinh sụt giảm có thể ảnh hưởng mạnh mẽ đến tăng trưởng kinh tế, mức độ hạnh phúc của người dân và vị thế toàn cầu của những quốc gia này. Các chuyên gia kêu gọi Chính phủ có các chính sách để giảm bớt gánh nặng của việc sinh con và nuôi con một cách sớm nhất có thể, chẳng hạn trợ cấp tiền mặt, thuế và nhà ở, có chế độ nghỉ sinh cho cả nữ giới và nam giới, bảo vệ quyền sinh con của phụ nữ đơn thân, và cải cách giáo dục.■

GÓC BÌNH LUẬN

Khó dự đoán kết quả

● **LƯƠNG SAN**

Khoảng 30 triệu cử tri Hàn Quốc sẽ đi bỏ phiếu để bầu ra 300 thành viên Quốc hội khóa 22 vào hôm nay 10.4. Cuộc bầu cử năm nay được nhiều người coi là phép thử đối với uy tín của Tổng thống đương nhiệm Yoon Suk Yeol, người đã nhậm chức 2 năm trước.

Cuộc bầu cử diễn ra 4 năm một lần này có ý nghĩa quan trọng khi đảng cầm quyền của Tổng thống Yoon Suk Yeol kỳ vọng sẽ giành được đa số ghế tại Quốc hội khóa mới. Tuy nhiên trong 2 năm qua, chính quyền của Tổng thống Yoon Suk Yeol đã gặp khó khăn trong việc thúc đẩy nhiều chương trình nghị sự do đảng đối lập chiếm đa số ghế trong Quốc hội Hàn Quốc. Cùng với đó, theo các cuộc khảo sát, phe của Tổng thống Yoon Suk Yeol đang phải vật lộn với nhiều thách thức, đó là cuộc đình công liên tục của các bác sĩ y khoa cũng như sự chỉ trích về phong cách lãnh đạo của ông.

Tuy nhiên, lạm phát mới là vấn đề lớn nhất mà cử tri quan tâm và ông Yoon Suk Yeol phải đối mặt không hề thuận lợi. Điều đó cho thấy, kết quả của cuộc bầu cử này là rất khó dự đoán khi các cuộc thăm dò gần đây cho thấy, 39% số người được hỏi dự định bỏ phiếu cho đảng Quyền Lực Quốc Dân (PPP) của Tổng thống đương nhiệm Yoon Suk Yeol và 37% cho đảng đối lập Dân chủ (DP), kiểm soát Quốc hội mãn nhiệm.

Các cuộc vận động cử tri vẫn diễn ra gần các điểm bỏ phiếu, khi mà số lượng người dân Hàn Quốc đến phòng bỏ phiếu sớm đạt kỷ lục. Hiện đã có hơn 13,8 triệu cử tri Hàn Quốc đi bỏ phiếu sớm trong cuộc bầu cử sát sao này. Dù tỷ lệ tham gia bỏ phiếu cao song vẫn khó xác định bên nào sẽ được hưởng lợi nhiều nhất. Nhiều người trẻ tuổi vẫn chưa đưa ra quyết định, nhưng chính lá phiếu của họ có thể làm nghiêng cán cân sang bên này hay bên kia. Theo quy định hiện hành, sẽ có tổng số 300 ghế Quốc hội được bầu bao gồm 254 ghế được bầu theo hình thức trực tiếp và 46 ghế theo tỷ lệ đại diện đảng chính trị. Đảng PPP có 254 ứng cử viên tranh cử.

Liệu đảng cầm quyền có giành lại được đa số ghế tại Quốc hội hay không, vốn đã để mất vào tay đối lập trong kỳ bầu cử trước đó vào năm 2020. Theo giới quan sát, cuộc bỏ phiếu lần này là một cuộc "trưng cầu dân ý" của cử tri Hàn Quốc về hai năm cầm quyền đầu tiên của Tổng thống Yoon Suk Yeol. ■